

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná Cidlina 2014 - 2022

VERZE K VEŘEJNÉMU PŘIPOMÍNKOVÁNÍ
MAS SPOLEČNÁ CIDLINA

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Identifikace nositele strategie	3
1.2	Historie a zkušenosti	3
1.3	Místní partnerství	5
2	Analytická část	9
2.1	Vymezení území	9
2.2	Obyvatelstvo	11
2.2.1	Skladba a pohyb obyvatelstva	12
2.2.2	Vzdělanostní struktura	14
2.3	Vzdělávání, školství	15
2.4	Zdravotnictví a sociální péče	16
2.4.1	Sociální oblasti a komunity	17
2.5	Život v obcích, vybavenost, služby	18
2.6	Bydlení	20
2.7	Turistický ruch	21
2.7.1	Ekoturistické farmy	21
2.8	Doprava	22
2.8.1	Silniční síť	22
2.8.2	Železniční síť	23
2.8.3	Místní přeprava	23
2.8.4	Cyklostezky a cyklotrasy	23
2.9	Technická infrastruktura	24
2.10	Hospodaření obcí	25
2.10.1	Daňová výtěžnost, ekonomika obcí	25
2.10.2	Trh práce (podnikání, výroba, zaměstnanost)	26
2.10.3	Podnikatelská struktura	28
2.11	Nezisková sféra v regionu	29
2.12	Životní prostředí	30
2.12.1	Geologický profil území a těžba nerostných surovin	30
2.12.2	Vodní režim	32
2.12.3	Stav povrchových a podzemních vod	33
2.12.4	Ovzduší	33
2.12.5	Počasí	33
2.12.6	Koeficient ekologické stability	33
2.12.7	Odpadové hospodářství	34
2.12.8	Zemědělský půdní fond a lesní porosty	34
2.12.9	Lesní porosty	35
2.13	Spolupráce	35
2.13.1	Mikroregion Cidlina, svazek obcí	35

2.13.2	Mikroregion Novobydžovsko	36
2.13.3	Meziobecní spolupráce	36
2.14	Civilní bezpečnost	37
2.15	Rozvojový potenciál území	38
2.16	Rozvojové potřeby území z pohledu veřejnosti.....	39
3	SWOT analýza	41
3.1	Silné stránky	41
3.2	Slabé stránky.....	41
3.3	Příležitosti	41
3.4	Hrozby.....	42
4	Strategická témata	43
5	Návaznost na strategické dokumenty	44
5.1	Nižší strategické dokumenty.....	44
5.2	Vyšší strategické dokumenty	44
6	Strategická část	46
6.1	Definování MISE	46
6.2	Vize regionu	46
6.3	Struktura strategie.....	46
6.4	Prioritní oblast 1: EKONOMIKA A VEŘEJNÁ SPRÁVA	48
6.4.1	Specifický cíl 1.1: Silná ekonomika a rozvinutý trh práce	48
6.4.2	Specifický cíl 1.2: Konkurenceschopné zemědělství	48
6.4.3	Specifický cíl 1.3: Fungující veřejná správa a regionální partnerství.....	49
6.4.4	Specifický cíl 1.4: Vzdělávání provázané s trhem práce.....	49
6.5	Prioritní oblast 2: SOCIÁLNÍ SFÉRA	50
6.5.1	Specifický cíl 2.1: Sociálně stabilní region	50
6.5.2	Specifický cíl 2.2: Kvalitní a dostupné veřejné služby	50
6.5.3	Specifický cíl 2.3: Kvalitní a dostupné bydlení	51
6.5.4	Specifický cíl 2.4: Vysoká společenská aktivita	51
6.6	Prioritní oblast 3: INFRASTRUKTURA	52
6.6.1	Specifický cíl 3.1: Vysoká úroveň dopravy	52
6.6.2	Specifický cíl 3.2: Kultivovaný veřejný prostor.....	52
6.6.3	Specifický cíl 3.3: Kvalitní životní prostředí.....	53
6.7	Koincidenční matice.....	54
6.8	Integrační prvky strategie	61
6.9	Inovativní prvky strategie	62
7	Rejstříky	63
7.1	Seznam grafů	63
7.2	Seznam tabulek	63
7.3	Seznam obrázků.....	63

1 ÚVOD

1.1 Identifikace nositele strategie

Nositelem strategie je místní akční skupina (MAS) Společná CIDLINA, původně občanské sdružení založené dne 23. 3. 2004. Dle nového platného občanského zákoníku od 1. 1. 2014 s názvem Společná CIDLINA, IČ 266 62 779. Místní akční skupina je základním nástrojem metody Leader. Je tvořena místními aktéry na principu partnerství soukromé a veřejné sféry. MAS sdružují zástupce samospráv a dalších veřejných institucí, podnikatele a nestátní neziskové organizace. Není však ojedinělým a přitom velmi pozitivním jevem, že členy MAS jsou také aktivní občané. Tato mezisektorová a mezioborová partnerství mají velký potenciál úspěšně se podílet na strategickém plánování rozvoje venkova při zachování respektu k rozmanitostem jednotlivých regionů.

Účelem sdružení je všestranná podpora trvalého rozvoje daného území zejména činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících na území.

1.2 Historie a zkušenosti

Iniciátorem vzniku místního partnerství byla Obec Nepolisy, která spolupracovala s agenturou Tima Liberec. Tima Liberec fungovala jako poradce při vzniku místního partnerství a metodicky obec vedla.

Začátkem roku 2003 byla vypsána výzva k vytvoření místního partnerství. Výzva byla zveřejněna na všech úředních deskách okolních obcí, v místních zpravodajích a výlepových plochách v regionu. Dne 7. 5. 2003 se uskutečnilo první společné setkání mikroregionů Novobydžovska a Chlumecka, kde byla nastíněna pravidla místního partnerství. Všichni přítomní byli seznámeni s výzvou a obdrželi přihlášky. Přihlášky bylo dále možné obdržet na obecních úřadech nebo na internetových stránkách Obce Nepolisy. Postupně se sešlo 71 přihlášek různých subjektů.

Všichni přihlášení byli pozváni na první jednání dne 28. 5. 2003. Jediným bodem jednání byla realizace vzniku místního partnerství za účelem vzniku místní akční skupiny a návrh tématu na rozvojovou strategii. Další schůzka se konala 21. 8. 2003, kde proběhla volba řídicího výboru, ten se sešel 22. 10. 2003 a pracoval na tvorbě strategie pro období 2007 – 2013.

Sněm místního partnerství se znovu sešel 11. 12. 2003 a byli dovoleni další členové řídicího výboru. Řídicí výbor sněmu místního partnerství se sešel na ustavujícím jednání konaném dne 23. 3. 2004 a 1. 4. 2004. Výsledkem těchto jednání je založení občanského sdružení v souladu se Zákonem č. 83/1990 Sb., SPOLEČNÁ CIDLINA, místní akční skupina se sídlem v Nepolisech čp. 75. Proběhly volby statutárních orgánů a byly schváleny stanovy.

Území bylo vyčleněno přirozenou spádovostí, jednou z hranic je správní území Královéhradeckého kraje. Všechny obce vyslovily souhlas se začleněním do území Společné Cidliny.

Schválené stanovy byly zaregistrovány 21. 4. 2004 Ministerstvem vnitra ČR s názvem: SPOLEČNÁ CIDLINA, místní akční skupina. Dne 16. 10. 2006 bylo sdružení přejmenováno: Společná CIDLINA, o.s.

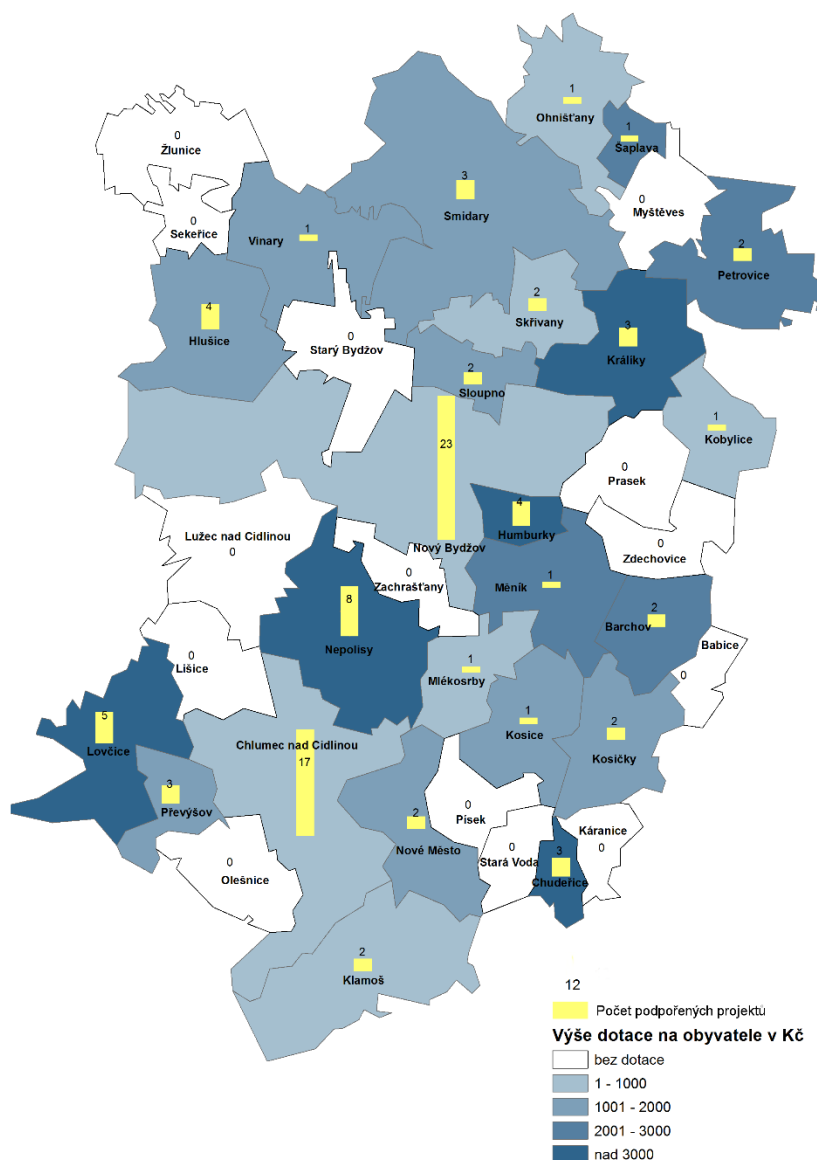
Integrovaná strategie území Společná CIDLINA 2007 – 2013 byla schválena valnou hromadou dne 30. 5. 2007. Strategie byla vybrána k financování a místní akční skupina již nemohla být založena na dobrovolnictví. Náročnost chodu organizace a administrativa vyžaduje profesionální vedení a zázemí. Proto má MAS 3 zaměstnance.

Finanční prostředky nejsou mnohdy to nejdůležitější, ale dosavadní finanční přínos MAS pro region je hmatatelný:

- PRV OSA IV.1.2. - 38 mil. Kč,
- PRV OSA IV.1.1. – 7,8 mil. Kč,
- PRV OSA IV.2.1. - 8 mil. Kč,
- ROP Severovýchod - 10 mil. Kč,
- granty Královéhradeckého kraje - 0,6 mil. Kč,
- úspora ve veřejné správě díky společnému obchodování na burze - 0,5 mil. Kč,
- kofinancování projektů ze stran příjemců - 21 mil. Kč.

V regionu byly prostřednictvím MAS proinvestovány finanční prostředky v objemu 85,3 mil. Kč. 8,4 mil. Kč bylo použito na provoz, měkké projekty, vzdělávání a propagaci.

Obrázek č. 1: Finance získané pro region Společná Cidlina prostřednictvím MAS do roku 2013

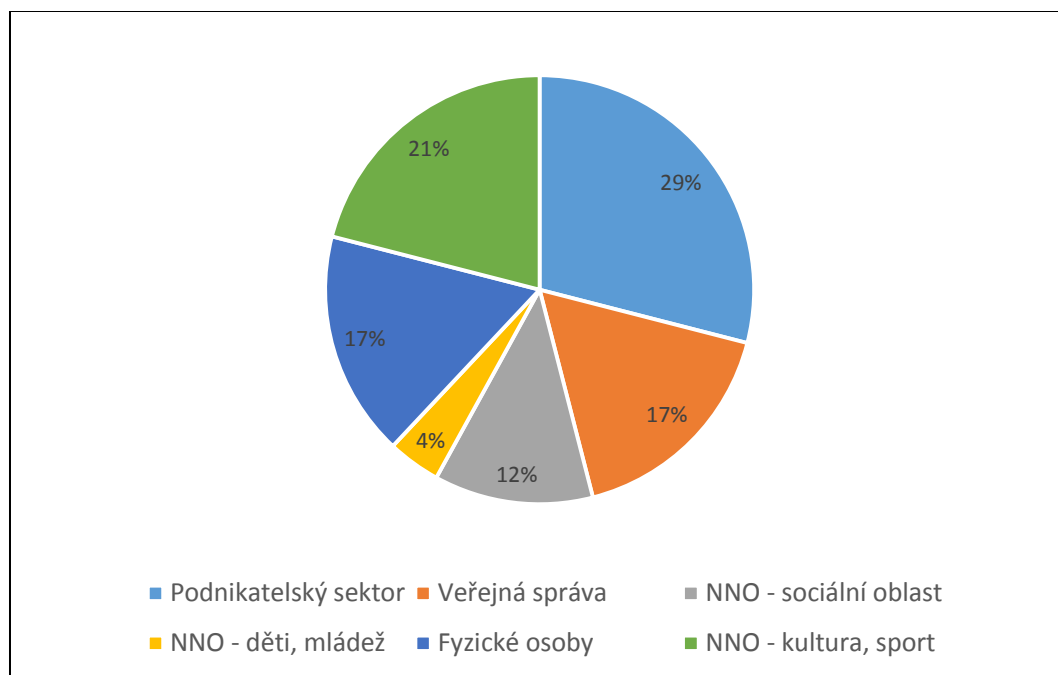

Zdroj: vlastní zpracování

1.3 Místní partnerství

K 31. 12. 2013 má MAS 26 členů. Počet členů MAS není omezen a do společných aktivit se může zapojit každý, kdo chce přispět svým dílem k rozvoji regionu. Vrcholným orgánem Společné CIDLINY je valná hromada. Statutárním orgánem sdružení je předseda, který je volen valnou hromadou na dobu 4 let. Řízením je pověřena volená manažerka, která má k dispozici sekretariát. Ani jedna ze zájmových skupin nedosahuje 49% zastoupení.

Graf č. 1: Zastoupení jednotlivých zájmových skupin v MAS Společná Cidlina

Zdroj: Vlastní zpracování

Místní akční skupina Společná CIDLINA, o.s. je v současné době jedním z hlavních aktérů rozvoje regionu Novobydžovska a Chlumecka. Na velmi dobré úrovni je spolupráce s městy Nový Bydžov a Chlumeck nad Cidlinou, čímž je zajištěna odbornost v některých oblastech.

Zkušenosti MAS nespočívají jen v přerozdělování finančních prostředků a naplňování Strategického plánu Leader, ale i v dalších drobných aktivitách v regionu. Velkou zkušeností pro MAS jsou realizované projekty spolupráce:

Dětem pro radost I a Dětem pro radost II. - projekty spolupráce s Hradeckým venkovem – celkem vybudováno 45 dětských hřišť a vybaveny školy celkem 7 interaktivními tabulemi.

Partnerství pro venkov – opět spolupráce s Hradeckým venkovem. V rámci projektu byly nakoupeny velkoprostorové stany včetně vybavení (pivní sety, podia, stoly, židle, ozvučovací technika).

Dědictví našich předků – do spolupráce byly přibrány MAS Podchlumí a Zálabí. Vytvořena byla putovní kampanologická výstava se stálou expozicí v kostele v Suché u Nechanic a vydána publikace o kulturním dědictví regionů.

Komunitní venkov – spolupráce MAS Společné CIDLINY, Hradeckého venkova a Podchlumí. Projekt spojuje místní komunitu v rámci volnočasových aktivit – kurzy ručních prací, vaření, keramiky, první pomoci apod.

Další 2 projekty jsou realizovány pouze s Hradeckým venkovem.

Na venkově zdravě jíme – zmapování místních producentů potravin, tvorba webového portálu a doprovodné propagační akce.

Krajina je naše zrcadlo – ozelenění návsi, výsadba alejí a remízků.

Od roku 2010 je Společná CIDLINA centrálním zadavatelem pro nákup elektřiny a plynu pro veřejný sektor v regionu. Tímto nákup jsou šetřeny finanční prostředky především obcí.

Dalším úspěšným projektem byla realizace Turistické a informační sítě Novobydžovska a Chlumecka. Projektem jsou vyznačeny cyklotrasy v regionu a vybudováno celkem 50 odpočinkových míst pro cyklisty.

Zapojení veřejnosti a členů místního partnerství

Zpracování strategie bylo uskutečněno převážně vlastními silami, externí firma facilitovala jednotlivé schůzky, měla metodický a odborný dohled. Konzultantem procesu bylo Centrum EP – regionální rozvojová agentura Královéhradeckého kraje. Na proces byla jmenována pracovní skupina, koordinátorem byla pověřena manažerka sdružení paní Jana Bitnerová.

Proces strategického plánování byl v regionu Společná CIDLINA zahájen na jaře roku 2013. Při jeho tvorbě byla použita moderní komunitní metodika strategického plánování, tzn. se zapojením široké veřejnosti a odborníků v regionu, respektující mezinárodně požadované principy trvale udržitelného rozvoje. Zapojení do vlastní tvorby strategie byli zástupci všech sektorů: veřejného, neziskového a podnikatelského. Integrovaná strategie rozvoje regionu Společná CIDLINA se skládá ze tří základních částí – analytické, syntetické a strategické.

Součástí analýzy je i dotazníkové šetření veřejnosti¹. Aktualizovány byly pasporty jednotlivých obcí, databáze podnikatelského a neziskového sektoru.

---

¹ <http://www.surveio.com/survey/d/B1H3P9F1R6W0Y3B8F>

Tabulka č. 1: Jednotlivé kroky tvorby, pracovní schůzky, veřejná projednání a jejich výstupy při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná Cidlina 2014 - 2022

Druh jednání	Datum	Místo	Výstupy
Schůzka přípravného týmu	3.10.2012	Chlumeck nad Cidl.	Vzor dotazníku k průzkumu, u veřejnosti, plán přípravných prací, oslovení důležitých aktérů do rozšířeného týmu
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	5.3.2013	Nepolisy	Seznámení se s problematikou tvorby strategie a MAS, výsledky dílčích analýz
Jednání valné hromady MAS	27.11.2013	Nepolisy	Informace o postupu, aktualizace harmonogramu, připomínkování analýzy
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	28.11.2013	Nepolisy	Swot analýza
Jednání mikroregionů Cidlina a Novobydžovsko	12.12.2013	Starý Bydžov	Seznámení se s dosavadními výstupy analýzy
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	18.2.2014	Nepolisy	Shrnutí dosavadních výstupů analýzy, nástin vize, stanovení cílů a opatření
Jednání mikroregionů Cidlina a Novobydžovska	9.4.2014	Nový Bydžov	Představení analytické části strategie
Jednání zástupců veřejné zprávy regionu	4.6.2014	Obědovice	Představení pracovní verze strategie
Jednání valné hromady MAS	17.6.2014	Sloupno	Představení pracovní verze strategie
Zveřejnění strategie	1.7.2014	Nepolisy	Zveřejnění návrhu strategie na webových stránkách MAS a rozeslání návrhu všem subjektům z databáze (NNO, podnikatelé, obce)

Zdroj: vlastní zpracování

V celém procesu byla zapojena široká veřejnost. Občané žijící v regionu Společná CIDLINA byli osloveni formou webových stránek www.spolecnacidlina.cz v průběhu a na závěr celého procesu měli možnost připomínkovat jednotlivé rozvojové záměry.

Subjektům z databází byl závěrečný dokument zaslán přímo na jejich elektronickou adresu.

Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Pro přípravu strategie byla jmenována přípravná pracovní skupina, která měla za úkol koordinovat postup prací, připravovat podklady k jednání, oslovovat aktivní aktéry z regionu, připravit osnovu analýzy, připravit dotazníkové šetření, apod.

- Ing. Jana Bitnerová, manažerka MAS
- Ing. Daniela Lusková, MBA, členka MAS, vedoucí oddělení koncepce sociálních věcí MPSV ČR
- Ing. Erika Jelínková, členka správní rady MAS, pracovnice Domu dětí a mládeže Nový Bydžov
- Ing. Ondřej Havlíček, člen MAS, podnikatel
- Mgr. Vilém Zábranský, vysokoškolský učitel
- Ing. Dušan Šustr, člen MAS, starosta Obce Nepolisy

Do zpracování analýzy byly zapojeny další osoby, se zkušenostmi z konkrétních oblastí. Jsou to převážně odborníci ze své oblasti a s praktickými zkušenostmi z regionu.

- Ing. Marcela Česáková MBA, členka MAS, tajemnice MÚ Nový Bydžov
- Bc. Žaneta Musilová, zaměstnanec MAS
- Ing. Ondřej Neuman MBA, vedoucí organizačně - správního odboru MÚ Nový Bydžov

- Lenka Jelínková, účetní MAS
- Milena Žáková, vedoucí oddělení ŽP MÚ Nový Bydžov
- Jana Hlaváčková, referent MÚ Nový Bydžov
- Jiří Šustr, předseda MAS
- Ondřej Kunst DiS., vedoucí oddělení krizového řízení MÚ Nový Bydžov
- Jana Kandoussi, referent školství, MÚ Nový Bydžov
- Ing. Karel Šimek
- Alena Sirůčková, pracovnice dobrovolnického centra Podzámčí o.p.s.
- Lenka Bažantová, členka MAS, rozpočtářka ve stavební firmě
- Blanka Šimečková, účetní, aktivity v dobrovolnictví a volnočasových aktivitách regionu

Rozšířená pracovní skupina pro zpracování swot analýzy, nastavení cílů, vyhodnocení analýzy a veřejného mínění, je složena ze zástupců většiny sektorů regionu. Členové této skupiny byli osloveni členy přípravného týmu. Složení této skupiny:

- Mgr. Luboš Žilka, starosta Obce Petrovice
- Milan Havlík, TJ Sokol Nepolisy
- Ing. Petr Semerád, Agropodnik Humburky, a.s.
- Ing. Jana Urbanová, podnikatelka
- Ing. Miroslav Uchytíl, starosta Města Chlumeck nad Cidlinou
- Jiří Česák, SDH Vysočany
- Ing. Petra Petrovická, starostka obce Lovčice
- Ing. Karel Průcha, předseda fotbalového klubu RMSK Cidlina
- Mgr. Vladimír Blažej, ředitel SŘTŠ Nový Bydžov
- Ing. Ondřej Havlíček, Okrašlovací spolek Smidarska
- Ing. Jaroslav Zych, zemědělský podnikatel
- Ing. Miloš Veselý, podnikatel
- Josef Kadavý, podnikatel
- Ing. Václav Bareš, podnikatel
- Blanka Hatašová, Svaz tělesně postižených
- Ing. Miloš Hladík, podnikatel
- Mgr. Bohumil Orel, místostarosta Města Nový Bydžov
- Tomáš Pohl, starosta Obce Králíky
- Ing. Pavel Louda, starosta Města Nový Bydžov
- Miroslav Hanuš, podnikatel
- Ing. Štěpánka Holmanová, starostka Obce Vináry
- Petra Pražáková, zaměstnanec MAS

2 ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 Vymezení území

Společná CIDLINA se rozkládá na 33 459 ha rovinaté oblasti východních Čech v okolí měst Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov v Královéhradeckém kraji. Zahrnuje v sobě dvě území Mikroregionu Novobydžovsko a Cidliny, svazku obcí. Mimo jiné do území spadají obec Klamoš, Olešnice, Sekeřice a Žlunice, které nejsou členem ani jednoho svazku. Území zahrnuje celkem 36 obcí a 2 města. Pověřené obce toho území jsou tři – nejvíce obcí spadá pod Nový Bydžov, obce kolem Chlumce nad Cidlinou včetně města spadají pod Hradec Králové. Obec Sekeřice a Žlunice spádově patří pod Jičín. Region je součástí NUTS II. Severovýchod a patří do turistické oblasti Hradecko.

Tabulka č. 2: Základní informace o regionu Společná Cidlina²

Ukazatel	Jednotka	Počet / hodnota
Rozloha regionu celkem	ha	32 459
Počet obcí	obce	38
Počet dotčených okresů	okres	Hradec Králové, Jičín
Počet dotčených obcí s rozšířenou působností	obce	Nový Bydžov, Hradec Králové, Jičín
Územně statistická jednotka NUTS II		Severovýchod
Počet katastrů	počet	62
Kraj (jednotka NUTS III)		Královéhradecký
Vzdálenost do hlavního města - Praha	km	cca 75km
Spádovost do většího centra	km	Hradec Králové cca 30 km
Počet obyvatel k 1. 1. 2014	obyvatel	27 166
Hustota obyvatel	obyv./km ²	83

Zdroj: ČSÚ

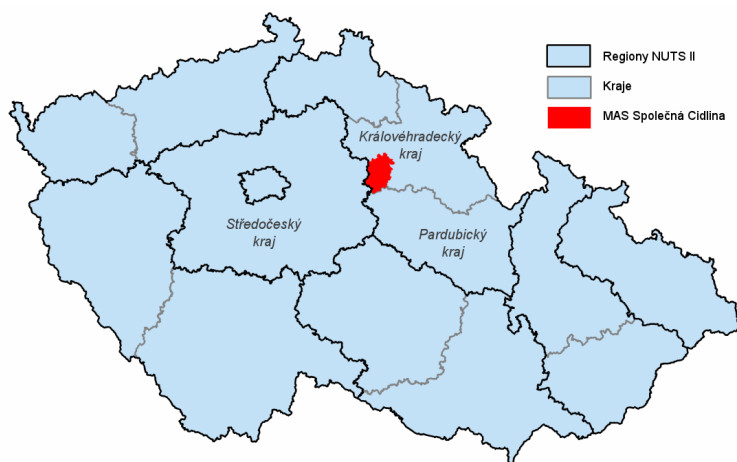
Celková hustota obyvatelstva je 83 obyvatel/km², území je osídleno poměrně řídko v porovnání s Královéhradeckým krajem (116 obyvatel/km²) a celostátním průměrem (130 obyvatel/km²).³

² Příloha č. 1

³ Příloha č. 2

Obrázek č. 3: Poloha MAS Společná CIDLINA v rámci ČR

Zdroj: vlastní zpracování

2.2 Obyvatelstvo

Společná CIDLINA má k 1. 1. 2014 celkem 27 166 obyvatel. Počet obyvatel v regionu od roku 1961 do roku 2001 má klesající charakter na rozdíl v porovnání s počtem obyvatel v ČR a Královéhradeckém kraji. Od roku 2001 počet obyvatel v regionu vzrostl o 4,4 %; v Královéhradeckém kraji naopak klesl o 1,9 % obyvatel.⁴

Index pohybu obyvatelstva⁵ ve dvou městech našeho regionu od roku 1961:

- Chlumec nad Cidlinou: 102
- Nový Bydžov: 87

V Chlumci nad Cidlinou není pohyb obyvatelstva nijak výrazný, naopak v Novém Bydžově je úbytek obyvatel dost významný, na což může mít vliv vystěhovávání obyvatel do nových zástaveb rodinnými domky v okolních obcích. Saldo migrace 61.⁶

Z celkového počtu obyvatel žije 48 % ve dvou největších městech regionu, v Novém Bydžově a Chlumci nad Cidlinou. Jen čtyři obce přesahují počtem obyvatel hranici 1000 obyvatel.

Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Společná Cidlina za období 1961 – 2011

Rok	Počet obyvatel v regionu	Počet obyvatel v kraji	Počet obyvatel v ČR
1961	30 942	540 838	9 571 531
1970	28 569	540 337	9 807 697
1980	27 590	561 385	10 291 927
1991	26 046	552 809	10 302 215
2001	25 953	550 455	10 230 060
2011	26 690	555 683	10 562 214

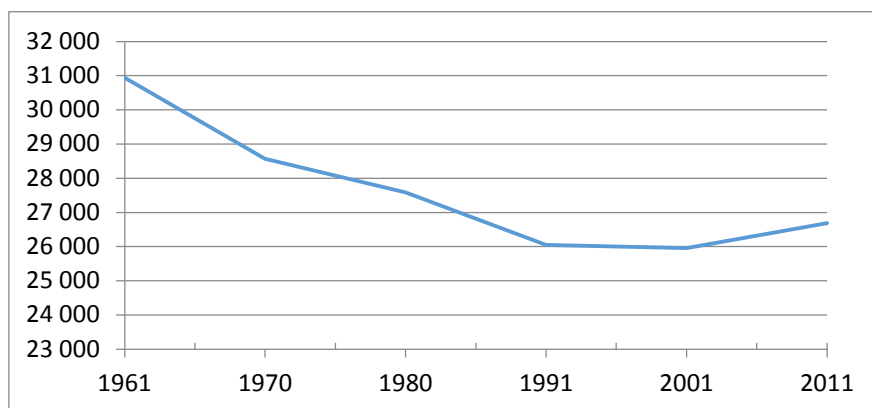
Zdroj: ČSÚ

⁴ Příloha č. 3

⁵ Podíl počtu obyvatel v současnosti k počtu obyvatel v roce 1961

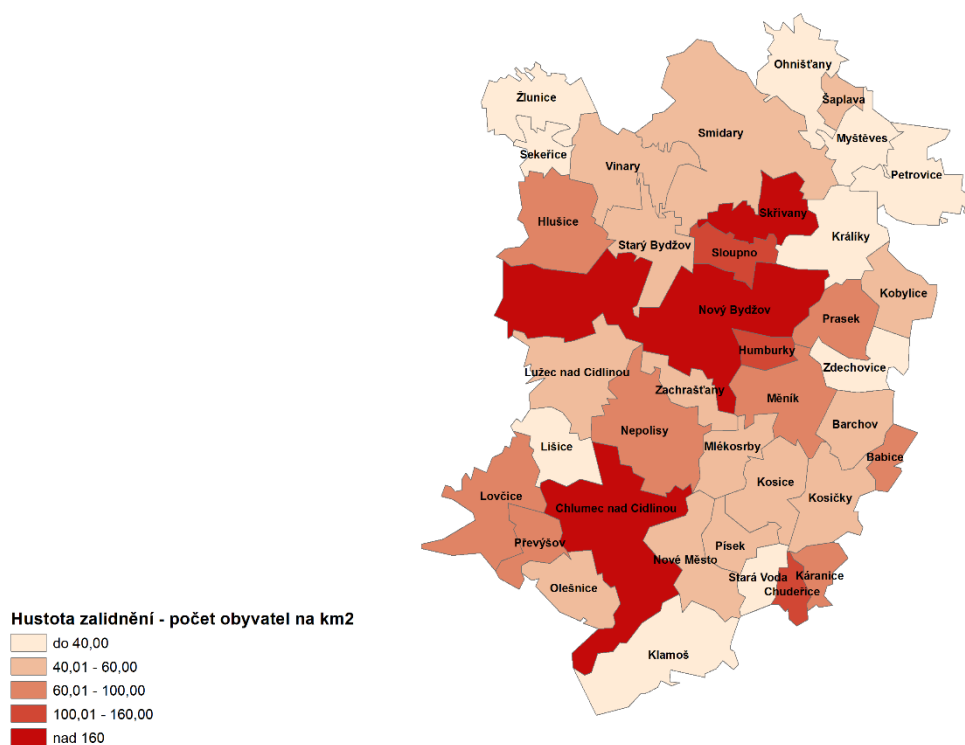
⁶ Příloha č. 4,5

Graf č. 2: Pohyb obyvatelstva v regionu MAS Společná Cidlina od roku 1961 do roku 2011

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 4: Hustota zalidnění v obcích regionu MAS Společná Cidlina

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

2.2.1 Skladba a pohyb obyvatelstva

Věková struktura v regionu je proti roku 2001 příznivější. Index stáří je sice v porovnání s ČR vyšší než činí průměr, ovšem v porovnání s rokem 2001 je poměr obyvatelstva v poproduktivním věku k dětské složce v populaci příznivější. Zároveň v regionu klesl podíl obyvatel v předproduktivním věku na 14 % (z 16,7 %) a poproduktivním věku na 14 % (z 19,9 %), zatímco podíl obyvatel v produktivním věku stoupl na 70 % (z 63,4 %). Původní předpoklad stárnutí obyvatelstva regionu je tedy pozvolnější, než se předpokládalo v roce 2007.

Podíl mužů a žen v populaci je vyrovnaný, mírně převažují ženy, stejně jako v Královéhradeckém kraji.⁷

Dvě třetiny obcí vykazují nárůst obyvatel, jedno z hlavních sídelních center Nový Bydžov vykazuje úbytek občanů. Obce Lišice a Ohnišťany zaznamenaly nejen největší úbytek obyvatel, ale také největší pokles obydlených domů.

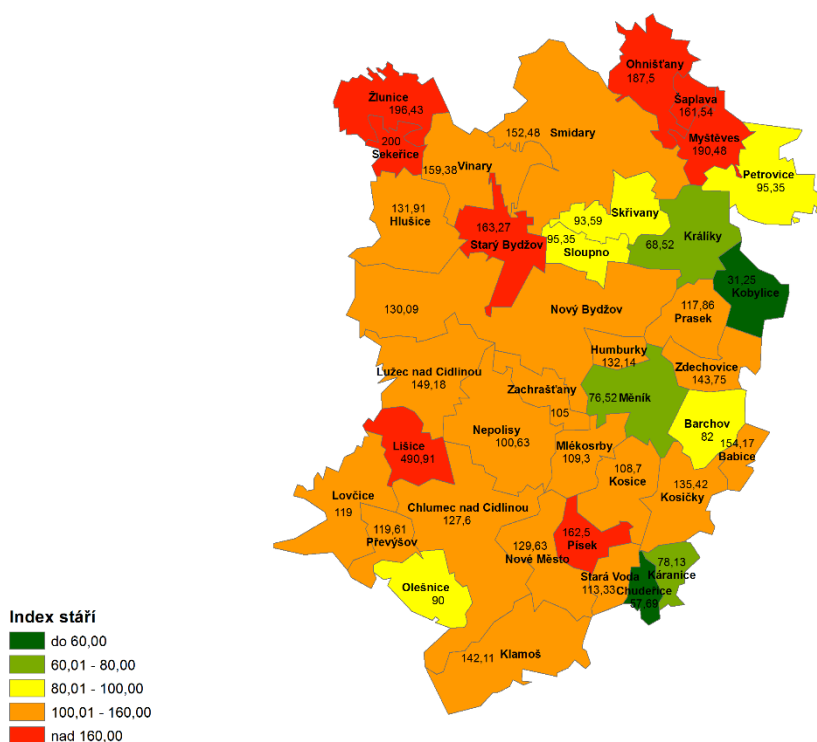
Tabulka č. 4: Vývoj indexu stáří v regionu MAS Společná Cidlina v období 1991 - 2011⁸:

	Společná CIDLINA	Královéhradecký kraj	ČR
1991	75	66	
2001	121	89	119
2011	116	116	108

Zdroj: ČSÚ

Srovnáním indexů stáří ve sledovaných letech dochází k růstu tohoto indexu ve všech sledovaných úrovních. Společná CIDLINA, stejně jako v Královéhradeckém kraji populace stárne a podíl obyvatel starších 64 let převažuje nad dětmi do 14 let.⁹

Obrázek č. 5: Index stáří v obcích regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

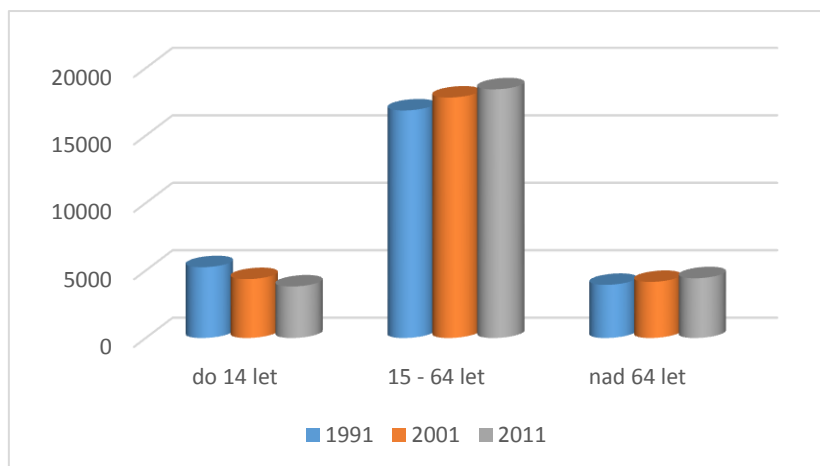
⁷ Příloha č. 6

⁸ Index stáří vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 64 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.

⁹ Příloha č. 7

Srovnáním indexů stáří ve sledovaných letech dochází k růstu tohoto indexu ve všech sledovaných úrovních. Společná CIDLINA, stejně jako v Královéhradeckém kraji populace stárne a podíl obyvatel starších 64 let převažuje nad dětmi do 14 let.¹⁰

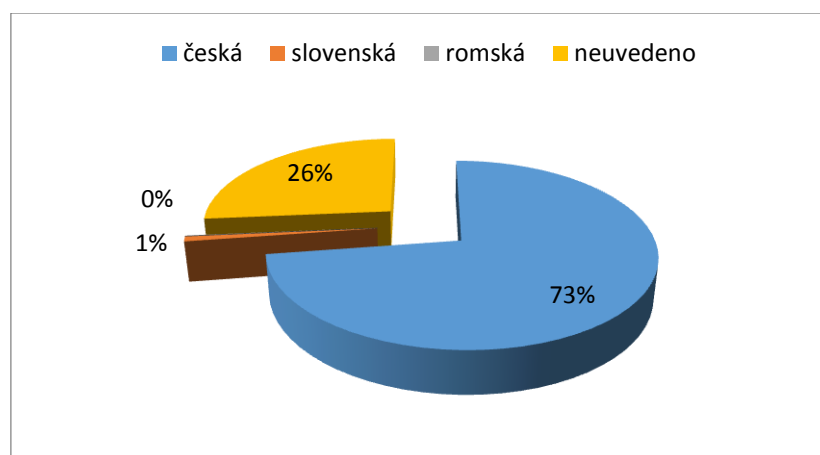
Graf č. 3: Věková struktura obyvatel regionu MAS Společná Cidlina za období 1991 – 2011 [absolutní počty]

Zdroj: ČSÚ

V regionu Společné Cidliny zcela převažuje česká národnost, další skupinou jsou Slováci. Nezanedbatelným ukazatelem je také vysoký počet obyvatel (26%), kteří v cenzu 2011 neuvedli svoji národnost, nelze tedy objektivně hodnotit strukturu.¹¹

Graf č. 4: Národnostní složení obyvatelstva regionu MAS Společná Cidlina v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

Z hlediska struktury **náboženského vyznání** na území Společné Cidliny žije 3750 věřících a tvoří tak 13,9%. Ve srovnání s rokem 2001 klesl poměr věřících z 25,8 %. Většina z věřících obyvatel se hlásí k Římskokatolické církvi, druhou nejvíce zastoupenou v regionu je Československá církev husitská.¹²

2.2.2 Vzdělanostní struktura

V regionu zcela převažují lidé vyučení (40%) a lidé se středním vzděláním s maturitou (29%). Srovnání úrovně vzdělání obyvatel v regionu Společné Cidliny v poslední dekádě je příznivé. Počet obyvatel se

¹⁰ Příloha č. 7

¹¹ Příloha č. 8

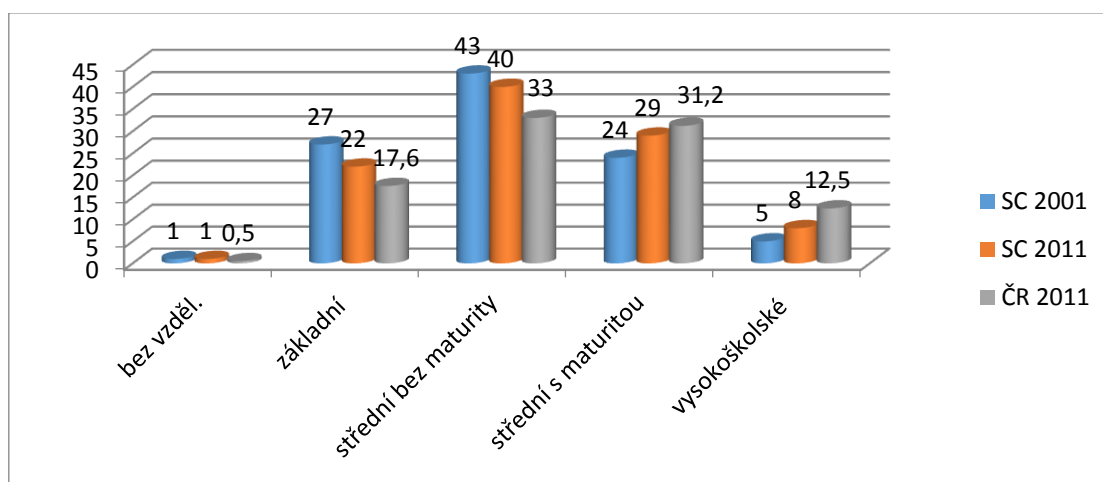
¹² Příloha č. 9

základním vzděláním klesl o 5%, bez maturity o 3%. Stoupl počet obyvatel s maturitou o 5% a obyvatel s vysokoškolským vzděláním o 3%.

V porovnání s celou Českou republikou je **vzdělanostní struktura obyvatelstva** ve sledovaném území nepříznivá, přesto se ve srovnání s rokem 2001 úroveň obyvatelstva Společné Cidliny přiblížila více republikovému průměru. Největší rozdíl je u vysokoškolsky vzdělaných osob. Zatímco v rámci celé ČR dosáhlo tohoto vzdělání 12,5 % obyvatel starších 15 let, ve Společné Cidlině je to o 4,5 %, méně, což tento region řadí mezi podprůměrné. V úrovni středního vzdělání s maturitou je rozdíl pouze 2 %.¹³

Nutné je tedy zvyšování kvalifikace obyvatelstva ⇒ Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly.

Graf č. 5: Vzdělanost obyvatelstva regionu MAS Společná Cidlina v letech 2001 – 2011 [%]

Zdroj: ČSÚ

2.3 Vzdělávání, školství

Na území Společné Cidliny se nachází 19 mateřských škol, především ve větších obcích, 6 základních škol s prvním stupněm, 8 základních škol s prvním a druhým stupněm (v Novém Bydžově, Chlumci nad Cidlinou, Hlušicích, Smidarech, Skřivanech), z toho 2 základní školy zahrnují školu praktickou a speciální, 2 základní umělecké školy, 3 střední školy a 1 vyšší odborná škola. V regionu se nenachází žádná jazyková škola, konzervatoř ani vysoká škola.

Školství má dlouholetou tradici především v Novém Bydžově. S výjimkou vysoké školy jsou ve městě zastoupeny všechny stupně škol, od předškolních zařízení, přes základní až po střední školy, ať už s všeobecným nebo odborným zaměřením, nechybí tu ani vyšší odborná škola. Rozmístění základních škol je ovlivněno poptávkou, která souvisí nejen s velikostí obce, ale také regionální spádovostí škol v rámci sídelního systému.

Základní školy ve venkovských sídlech hrají významnou roli při stabilizaci celého osídlení. Přítomnost základní školy, ať už devítileté nebo „malotřídní“, má pro rozvoj venkovské obce nezastupitelný význam. Její případné zrušení snižuje atraktivitu obce pro mladé rodiny, pro něž je často neřešitelným problémem zajistit výuku dětí v sousední obci příp. nejbližším městě. Svojí roli sehrávají venkovské školy i při utváření duchovního a společenského klimatu v obci. Riziko rušení existujících venkovských škol je v souvislosti s racionalizací celého systému školství a stárnutím populace velmi vysoké. S

¹³ Příloha č. 10 - 12

přihlednutím k demografickému vývoji je zřejmé, že některé základní školy v regionu jsou v budoucnosti ohroženy uzavřením z důvodu nízkého počtu žáků. To se týká především malotřídek v menších vesnických obcích, které již v současné době řeší problém nízkého počtu žáků spojováním jednotlivých ročníků. Nelze jednoznačně říci, že je spojování jednotlivých ročníků trendem vedoucím k likvidaci školy: vždy záleží na zřizovateli, zda bude podlimitní školu dotovat. U škol v regionu jsou to Hlušice, Skřivany, v brzké budoucnosti nejspíš i Smidary; z malotřídních škol jen Měník. I školy s oběma stupni mají možnost spojit třídy na prvním stupni.

Základní školy v regionu mají stále volnou kapacitu žáků (822 volných míst). Mateřské školy jsou naopak naplněny a v některých školkách jsou uděleny výjimky na zvýšení kapacity. Co se týče MŠ v letošním roce již na Novobydžovsku je cca 15 volných míst.

Obě sídlení centra zabezpečují také činnost domů dětí a mládeže a dostatečnou nabídku volnočasových aktivit pro děti a mládež z celého regionu.

Nový Bydžov je centrem učňovského a středního školství. V regionu převažují lidé vyučení a lidé se středním vzděláním s maturitou, kteří zde nachází uplatnění. Pro další rozvoj je nutné **zachování stávající kapacity středního a učňovského školství a zvýšení spektra zaměření či oborů, eventuelně rekvalifikačních kurzů** ⇒ **Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění mateřských a základních škol, 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání s trhem práce**

2.4 Zdravotnictví a sociální péče

Ordinace pediatrů, praktických i specializovaných lékařů je soustředěna do obou měst regionu, které plní spádovou funkci se širším zázemím. Spádovost území je na zdravotnické zařízení Oblastní nemocnice Jičín a.s. Další dostupnou zdravotní péči na lůžkových odděleních poskytuje Městská nemocnice Městec Králové. Vysoce odbornou lékařskou péči poskytuje Fakultní nemocnice Hradec Králové. Lékáren je v regionu osm. V regionu působí také terénní zdravotní služba v dostatečné kapacitě. Záchraná zdravotnická služba vyjíždí ze základny v Novém Bydžově. Dopravní zdravotní službu zajišťuje v území jedna organizace jako podnikatelskou aktivitu.¹⁴

V regionu nejsou žádné jesle.

Celková zdravotnická péče je podle současných republikových parametrů víceméně dostatečná, je však zapotřebí neustále dbát na udržení její kvality a dostupnosti. ⇒ **Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb, 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb**

V regionu mají sídlo a působnost sociální služby typu pečovatelská služba, denní centrum, odlehčovací služba, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, domov pro seniory, domov pro zvláštní režim, domov pro osoby se zdravotním postižením, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, tísňová péče. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012 u pečovatelské služby jsou 2 -5 osob za rok. Většinou se jedná o zdravotní důvody žadatele nebo organizace neposkytuje službu, kterou klient žádá. U odlehčovací služby neuspokojí ročně až 30 žadatelů. Většinou z kapacitních důvodů, mají pouze 9 lůžek a termín, který klient žádá je většinou obsazen. Také zdravotní stav žadatele nevyhovuje poskytovaným službám. V regionu není žádný azylový dům.¹⁵

Ostatní služby, jejichž potřebnost je okrajová, jsou zajišťovány subjekty s krajskou nebo okresní působností. Problémem je zajištění jejich financování, zjišťování potřebnosti a efektivity.

¹⁴ Příloha č. 15

¹⁵ Příloha č. 16

Další služby sociální pomoci typu krizový byt, domy s pečovatelskou službou, asistenti prevence kriminality a sociální poradenství, které nepatří do systému sociálních služeb.¹⁶

Služby pro osoby s mentálním postižením zajišťuje Domov sociálních služeb ve Skřivanech a Ústav sociální péče pro mentálně postiženou mládež v Chotělicích (mimo region). Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou poskytovány především romským rodinám s dětmi. Služby pro uživatele drog jsou zajišťovány Terénním programem o.s. Laxus, Hradec Králové a podpora rodin s dětmi v pěstounské péči o.p.s. Podzámčí Chlumeck nad Cidlinou. Na území ORP chybí služby typu azylové bydlení pro matky s dětmi a azylové bydlení pro muže. Dále kontaktní centrum pro uživatele drog, občanská poradenská střediska, psychoterapeutická a psychiatrická péče. Tyto služby jsou využívány v Hradci Králové a Jičíně, které svojí velikostí a širokou nabídkou poskytovaných služeb, potřeby klientů uspokojí.

Dle vývoje socioekonomické situace v regionu vzniká potřeba zabývat se nízkonákladovým bydlením, eventuelně holobytů a to zejména v sídelních centrech Nový Bydžov a Chlumeck n. C. ⇒ Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení. Dále zvýšením kapacity odlehčovací služby ⇒ Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb.

Plánování sociálních a navazujících služeb provádí mikroregion Novobydžovsko. Chlumecko se tímto procesem nezabývá, ovšem trend financování sociálních služeb si tento proces vyžádá.

2.4.1 Sociální oblasti a komunity

Dle Analýzy sociálně vyloučených lokalit na území ČR („Gabalovy zprávy“) není v regionu žádná sociálně vyloučená oblast ani žádná sociálně vyloučená skupina. Výraznější je pouze romská komunita v městech Nový Bydžov a Chlumeck nad Cidlinou. Nový Bydžov má zmapovány problémové lokality, kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně označována („špatná adresa“, „problémové místo“ apod.):

- U mlýna (odhadovaný počet obyvatel 20)
- J. Žižky 625 (odhadovaný počet obyvatel 24)
- Marka Bydžovského 1152 (odhadovaný počet obyvatel 14)
- B. Smetany 1466 (odhadovaný počet obyvatel 10)
- ČSA 1549 (odhadovaný počet obyvatel 17)
- Dukelská třída 974 (odhadovaný počet obyvatel 16)

Po sociálním napětí ve městě Nový Bydžov a následně nastaveném programu represivních a sociálních opatření v roce 2010 došlo v romské komunitě ke změnám. Klesl počet osob nehlášených k pobytu. Dle SLBD 2011 se k romské národnosti hlásí pouze 14 obyvatel a k slovenské 229, ale na základě Komunitního plánu Novobydžovska ze září 2013 je jen v Novém Bydžově 90 Romů. Z tohoto plánu také vyplývá, že 91% romských domácností je zadluženo, ale polovina je schopna dluhy splácet pravidelně. Významně poklesly dluhy na nájemném a službách bydlení a o více jak o polovinu. Tento jev je nezpochybnitelně výsledkem sociální práce terénních pracovníků, jejichž úvazek byl navýšen, a odboru správy majetku města.¹⁷

Z klasických sociálních služeb preferují Romové terénní programy, nízkoprahové centrum pro děti a mládež, azylové domy, krizovou pomoc a pečovatelskou službu. Sociální služby preferované většinou společností jsou preferovány okrajově. Z jiných služeb a forem pomoci je Romy zcela

¹⁶ Příloha č. 17

¹⁷ Komunitní plán města Nový Bydžov, září 2013

jednoznačně upřednostňováno veřejně prospěšné práce, sociální bydlení a pomoc agentur práce. Velmi využívaná je také Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi. Aktivity jsou zaměřené zejména na poradenství při vyhledávání zaměstnání, řešení zadlužení a jednání s různými institucemi. 2 terénní pracovnice provádějí v rámci potřeby místní šetření v rodinách klientů, zaměřují se na situaci mladistvých a na prevenci. Pracovnice jsou v rámci organizace zařazené do Oddělení sociálních věcí MěÚ Nový Bydžov, takže plynule probíhá spolupráce s ostatními činnostmi sociální oblasti, zejména se sociálně-právní ochranou dětí a Komisí rady města pro rodinu a sociální věci. Činnost aktivity za uplynulá období byla zaměřena na uzavírání splátkových kalendářů na dluhy zejména poplatků Města, další významnou oblastí byla spolupráce na motivaci k úhradě místního poplatku za odpad a motivace k třídění. Osvědčena je práce terénních pracovníků. Vzhledem k tomu, že probíhá denně práce s klienty v terénu, ztratila romská komunita svoji anonymitu. Vzrůstá míra spolupráce a vstřícnost řešit různé problémy.

U udržitelnosti a zlepšení stavu je nutné pokračovat v programech na **podporu sociálně slabších skupin a romské komunity** ⇒ **Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit.**

2.5 Život v obcích, vybavenost, služby

V posledních pěti letech zaznamenává region kulturní rozvoj a sportovní rozvoj a to nejen výstavbou či rekonstrukcí sportovních a kulturních zařízení, ale také rozvojem spolkových aktivit. Sídlení města a některé obce vlastní přenosné stany, židle a stoly, které lze zapůjčit.

Nový Bydžov je jedním z „Věnných měst královských“. Pořádaly se v něm majálesy, poutě a jiné akce. V oblasti kultury může region využít v sídelních centrech víceúčelových kulturních zařízení Jiráskova divadla v Novém Bydžově a Klicperova domu v Chlumci n. C. Služby nabízí také regionální i knihovny, kulturní klub Mekka, Muzeum Loreta, Muzeum Nový Bydžov, zámek Karlova Koruna s exponáty zachycujícími historii rodu Kinských a jejich zálibu v lovu a chovu koní.

Významnou úlohu v obcích zaujímají i místní spolky a sdružení. Relativně vysoký počet těchto organizací svědčí o aktivitě a určité „zakořeněnosti“ místních obyvatel. Největší počet spolků a sdružení je v Novém Bydžově a Chlumci nad Cidlinou. Mezi nejvíce rozšířené patří Sbor dobrovolných hasičů, sportovní kluby, myslivecká sdružení, rybářská a chovatelská sdružení a poměrně rozšířené jsou i různé spolky žen. Tyto spolky pořádají zpravidla z minulosti oblíbené kulturní a sportovní akce jako poutě, posvícení, pálení čarodějnic, dětské dny, plesy apod. Řada spolků žádá dotace u obcí a měst, obě sídlení centra vyčleňují každoročně finanční prostředky na grant pro podporu činnosti neziskových organizací, menší obce podporují spolky dle svých možností.¹⁸

Další kulturní zařízení se nacházejí i ve většině ostatních obcí. Jedná se zejména o kulturní domy. Ve většině obcí je možné využít také služeb místní knihovny (34). Ve městech Chlumeck nad Cidlinou a Novém Bydžově je kino a divadlo a středisko pro volný čas dětí a mládeže.¹⁹

Důležitou roli ve všech obcích hraje i sport. Velkou měrou přispívá k sociálnímu rozvoji. Ve většině obcí se nachází hřiště (55) s různým větším či menším příslušenstvím. V regionu se nachází 5 stadionů, 22 tělocvičen a 5 koupališť či bazénů. Ve většině obcí je hřiště pro nejmenší děti. V řešeném území má nejrozsáhlejší sportovní zázemí opět město Nový Bydžov se zimním stadionem, dvěma fotbalovými hřišti a zrekonstruovaným koupalištěm a Chlumeck nad Cidlinou se Slavíčkovou halou, sportovním areálem pod sokolovnou, fotbalových hřištěm a zrekonstruovaným koupalištěm.

¹⁸ Příloha č. 18

¹⁹ Příloha č. 19,20

V obci Myštěves je vybudováno golfové hřiště, v Měníku nové hřiště za školou, v Hlušicích je vybudován komplexní školní sportovní areál s víceúčelovými plochami s umělým povrchem.²⁰ Některé sportovní areály jsou v havarijním stavu a neodpovídají současným požadavkům. **Následující období si vyžádá finanční prostředky na udržení všech rekonstruovaných zařízení a další prostředky na rekonstrukci starých objektů. Tyto sportovní a volnočasové areály bude nutné rekonstruovat ⇒ Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity.**

Celkem je v regionu 74 objektů evidovaných jako kulturní památka. Mimo jiné se na území nachází Vesnická památková zóna Libeň a Vysočany a Městská památková zóna Nový Bydžov. Zajímavostí je naučná stezka Dr. Vojtěcha ve Skřivanech.²¹ V regionu není žádná národní kulturní památka. Většina obcí má na svém území stavby zahrnuté v registru kulturních památek NPÚ (drobné sakrální stavby, zvoničky, kostely, apod.). **Toto kulturní dědictví je stále v mnoha případech ve špatném stavu a je nutná investice do obnovy ⇒ Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních staveb a kulturně historických památek.**

V regionu se nachází celkem 14 památných stromů z nichž nejznámější je dub Václava Vojtěcha u Skřivan který se v roce 2006 umístil na 3. místě v anketě Strom roku.²² Vojtěchův dub je 400 let starý, dosahuje výšky 30 m v obvodu má 690 cm a dostal se mezi finalisty soutěže Krásný a statný, více než 400 let starý dub stojí kousek pod hájovnou, kde se narodil v roce 1901 Václav Vojtěch, který se stal polárním badatelem.

Všechny obce zajišťují péči o hřbitovy, dvě hlavní sídelní centra zabezpečují, ve spolupráci s komerčními pohřebními službami, obřady ve smutečních síních.

Region je z hlediska občanské vybavenosti z větší části soběstačný. Téměř ve všech obcích je zajištěn základní nákup potravin. Znovu se objevili i mobilní prodejny potravin. V sídelních centrech jsou k dispozici 5 supermarketů a obchody s různými druhy dalšího sortimentu ve specializovaných obchodech.

Obě města mají městskou policii, 11 poboček bank a pojišťoven. **V 15 obcích regionu jsou pobočky České pošty a nadále hrozí jejich rušení ze strany České pošty s. p. ⇒ Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt.**

V sídelních centrech regionu městech jsou pobočky Úřadu práce, které zajišťují služby aktivní politiky zaměstnanosti, veřejné služby, dávky sociální podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky sociálních služeb a OSPOD.

Služby veřejné správy zajišťují oba městské úřady a obecní úřady jednotlivých obcí. Pro obvod Chlumce nad Cidlinou, vyjma služeb zajišťovaných pobočkou úřadu práce v Novém Bydžově, jsou služby obce III. typu pro občany zajišťovány Magistrátem Hradec Králové. Z celkově 38 obcí je celkem 29 obcí s počtem obyvatel do 500 (76%). **Pouze 6 starostů (16%) je uvolněných pro výkon funkce. Nárůst legislativy je pro obce velkou zátěží ⇒ Opatření 1.3.C: Otevřená a efektivní veřejná správa.**

Ostatní služby pro obyvatelstvo jako jsou například holičství a kadeřnictví, pedikúra, manikúra, masáže, pohostinství, ubytovací služby, IT služby, prodejny, opravy spotřebičů a automobilů jsou zajišťovány živnostníky a přirozeně reflektují poptávku regionu a ekonomickou situaci obyvatel. V regionu převažují lidé vyučení a s maturitou, stoupl podíl obyvatel v produktivním věku, je tedy žádoucí podpora drobného podnikání. Restaurací, hospod a občerstvení je v regionu také dostatek.

²⁰ Příloha č. 21

²¹ Příloha č. 22

²² Příloha č. 23

V centrech Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov je značná síť restaurací. Drobné služby pro obyvatelstvo jsou také zajištěny a s velmi krátkou dojezdovou vzdáleností je tak pokryto celé území.²³

2.6 Bydlení

Rozvoj kvalitního a dostupného bydlení je ovlivněno celou řadou faktorů. Mezi základní faktory zcela jistě patří demografický vývoj (počet a struktura obyvatelstva) a další ukazatele jako je ekonomický rozvoj a atraktivita regionu, rozvoj ekonomiky regionu, kupní síly obyvatelstva, míra nezaměstnanosti, dopravní podmínky (kvalita a dostupnost dopravního propojení s hospodářsko-dopravními centry). Důležitou roli hraje také kvalita životního prostředí. Jedná se o ukazatele, které občané vnímají a hodnotí v okamžiku, kdy se rozhodují o své bytové situaci. Hodnota těchto indikátorů by měla směřovat ke zvyšování kvality života občanů a k dosažení jejich kvalitního životního stylu.

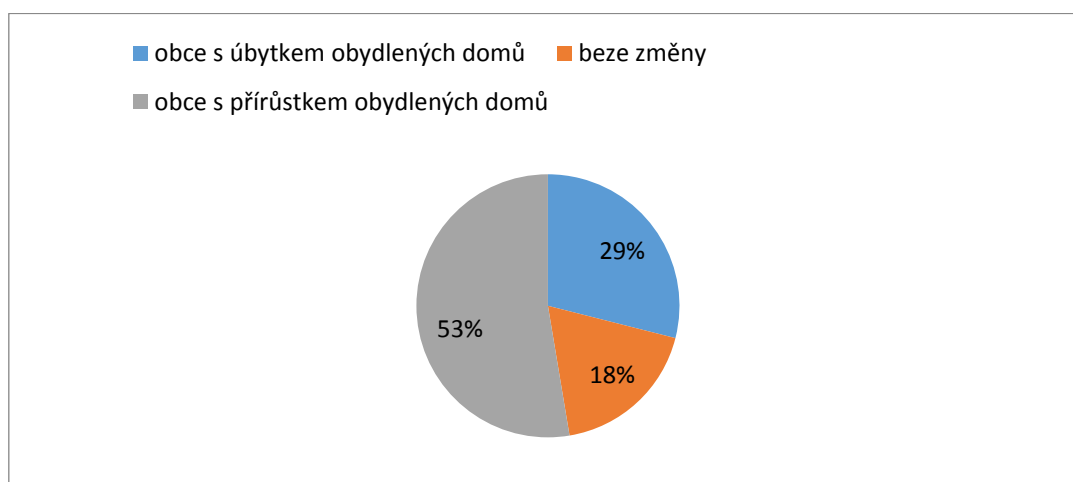
Poslední sčítání lidu, domů a bytů bylo provedeno v roce 2011. Základním ukazatelem pro atraktivitu regionu pro bydlení je podíl obydlených domů. Nejvíce obydlenými obcemi jsou Chudeřice, Humburky, Nové Město a Káranice. Naopak nejméně obydlenými obcemi jsou Sekeřice, Zachrašťany, Myštěves a Lišice.

Největší úbytek obydlených domů vykazují obce Šaplava, Kosice, Ohnišťany, Lišice a Králíky. Naopak největší nárůst obydlených domů vykazují obce Starý Bydžov, Zdechovice, Humburky a Převýšov.²⁴

Průměrná obydlenost domů v regionu v roce 2011 činila 75,37%. To je o 0,3% méně než před deseti lety. Ve srovnání s průměrem obydlí v ČR je region podprůměrný, republikový průměr činí 83,41 a v posledním desetiletí se zvedl o 0,6%. Celkově tedy dochází k pozvolnému úbytku obydlených domů.

Dvě třetiny obcí vykazují nárůst obyvatel, jedno z hlavních sídelních center Nový Bydžov vykazuje **úbytek občanů**. Obce Lišice a Ohnišťany zaznamenaly nejen největší úbytek obyvatel, ale také největší **pokles počtu obydlených domů** ⇒ **Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu**

Graf č. 6: Obydlenost domů v obcích MAS Společná Cidlina (porovnání roku 2001 a 2011)

Zdroj: ČSÚ

²³ Příloha č. 24 - 27

²⁴ Příloha č. 28

2.7 Turistický ruch

Region Společná CIDLINA patří do Turistické oblasti Hradecko, která rozlohou odpovídá bývalému okresu Hradec Králové (875 km²). Důležitým faktorem pro tuto oblast je dopravní napojení na hlavní město Praha (dálnice D11), což je pozitivním signálem pro investory, ale i pro turisty, kteří po návštěvě Prahy chtějí prožít další dny v regionech České republiky.

Na Hradecku hraje cestovní ruch spíše doplňkovou funkci, i když význam cestovního ruchu neustále stoupá. Infrastruktura se tak váže především k Hradci králové jako velkému městu a plní spíše rekreační funkci či se lokalizuje v blízkosti několika významných atraktivit.

Region Společná CIDLINA nijak nevybočuje z charakteristiky TO Hradecko, ale několik zajímavých míst k návštěvě se zde najde:

Perla baroka - zámek Karlova Koruna, který půdorysem připomíná tvar královské koruny. Architektem zámku je proslulý stavitel Jan Santini Aichel, v současné době je zámek ve vlastnictví bratrů Pia a Giovanni Kinských del Borgo a ožívá řadou kulturních a společenských akcí během celé turistické sezony.

V Novém Bydžově se nachází druhý největší židovský hřbitov /více než 1.400 náhrobků/, založený v roce 1520. Dominantou města je novogotická radnice a zajímavé čtvercové náměstí.

Ač není region výrazně zajímavou turistickou atrakcí tak disponuje dostatečným počtem (spíše průměrných) ubytovacích kapacit. V regionu je velký moderní kemp na koupališti v Chlumci nad Cidlinou.

V regionu fungují celkem 3 informační centra:

- Informační centrum Chlumeck nad Cidlinou, Klicperovo nám. 55/I, knihovna@chlumecnc.cz
- IS – MěK Nový Bydžov, Husova 1370, infocentrum@tiscali.cz
- IS Obecní úřad Nepolisy, 75, nepolisy@volny.cz

Prezentace regionu se v posledních letech zlepšila především díky realizovanému projektu Regionální informační centrum Společné CIDLINY a to především vytvořením portálu o potenciálu regionu v oblasti cestovního ruchu, volnočasových a kulturních aktivit. <http://www.portalcidlina.cz>.

Propagace regionu se zlepšila, služby v oblasti pohostinství se zdají pro region dostačující. Ubytovací kapacita regionu je spíše nižší kategorie. V regionu se nenachází žádný kvalitnější hotel případně wellness centrum. Za dostačující se zdá být i zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity. K řešení se nabízí **společná prezentace regionu a zlepšení ubytovacích služeb** ⇒ **Opatření 1.1.E: Tvorba produktů cestovního ruchu.**

2.7.1 Ekoturistické farmy

Žehuňská obora je příkladem agroturistiky provozované na území mikroregionu Cidlina. Obora se nachází v katastru obce Lovčice, okr. Hradec Králové a dále na území sousedního okresu Nymburk. Hlavní činností obory je chov dančí a mufloní zvěře. Obora byla založena v 16. století rodem Kinských. Do současné doby je plně funkční na výměře 660 ha.

Lesní komplex je ideálním místem pro rodiny a milovníky myslivosti, kteří vyhledávají klidné prostředí v nádherné přírodě. Po vzájemné dohodě s oborníkem nebo mysliveckým referentem mají zde návštěvníci možnost odstřelu mufloní nebo dančí zvěře, jejíž trofeje dosahují značných hodnot.

Součástí oploceného objektu je hotel „Obora“, který nabízí celoroční ubytování s příslušenstvím s možností stravování se přímo v prostorách hotelu. V Žehuňské oboře je k dispozici návštěvníkům fotbalové, tenisové hřiště a sauna. Návštěvníkům obory se dále nabízí využít volný čas návštěvou zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou, veřejného koupaliště, hřebčína v Kladrubech případně prohlídkou jiných památek z regionu.

2.8 Doprava

Region Společná Cidlina se nachází v rovinaté oblasti východních Čech v jihozápadní části Královéhradeckého kraje v okolí měst Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov, která plní funkci přirozených spádových center regionu. Díky dostavbě a napojení na dálnici D11 se stal region snadno dostupným ze všech blízkých i vzdálených koutů České republiky. Hustá síť místních komunikací navazuje na důležité dopravní tepny (silniční i železniční), které region spojují s celou Evropou. Letecky lze využít nedaleké mezinárodní letiště v Pardubicích.

2.8.1 Silniční síť

Systém dopravních komunikací v regionu Společné Cidliny je tvořen relativně hustou sítí. Hlavní pozemní komunikace nadregionálního významu protíná Chlumecko, Novobydžovsku se vyhýbá. Napojení Novobydžovska na vyšší regionální centra zajišťuje silnice I. třídy I/11. Pro celé území Společné Cidliny je významná dálnice D11, v současné době je těžká nákladní doprava odkloněna do jednoho pruhu dálnice, vzdálenost sjezdu na dálnici od kruhového objezdu při vjezdu do Chlumeck nad Cidlinou od Prahy je 4 km.

Silniční síť Společné Cidliny zahrnuje, krom Chlumecko protínající E 67, pouze silnice II. a III. třídy a místní komunikace. Systém komunikací II. třídy má dva dopravní uzly, část se paprskovitě sbíhá v Novém Bydžově, část v Chlumci n. C. Sekundárně významnou křižovatkou pozemních komunikací v řešeném území je obec Smidary. 16 obcí Společné Cidliny je dostupných po silnicích II. třídy, ostatní se nachází pouze na komunikacích III. třídy.

Na území Společné Cidliny je 386 km komunikací místních a I. až III. třídy. Ve srovnání údajů relativní délky silnic na 1 obyvatele s průměrem ČR a Královéhradeckým krajem je silniční síť Společné Cidliny výrazně nadprůměrná, o více jak 100 %.

Tabulka č. 5: Relativní délka silnic regionu MAS Společná Cidlina – srovnání [m/obyv.]

Česká republika	Královéhradecký kraj	Společná Cidlina
5,43	6,86	14,94

Zdroj: ČSU, Technické útvary MÚ a Správa a údržba silnic Nové Město a Nový Bydžov

Hustota pokrytí silnicemi (m/km^2) má také výrazný vliv na uspokojování potřeb obyvatelstva z hlediska dopravy, zejména obyvatelstva venkovských oblastí a na rozvoj ekonomiky a podnikání v území. Ve srovnání s průměrem ČR a KHK je má území Společné Cidliny výrazně vyšší hustotu silnic (o 56 %).

Tabulka č. 6: Hustota pokrytí území regionu MAS Společná Cidlina silnicemi – srovnání [m/km²]

Česká republika	Královéhradecký kraj	Společná Cidlina
702	789	1232

Zdroj: ČSU, Technické útvary MÚ a Správa a údržba silnic Nové Město a Nový Bydžov

Stav silniční sítě je v regionu ve velmi špatném, spíše havarijním stavu. Udržovány jsou spíše komunikace II. a III. třídy. **Ve špatném stavu a mnohde i chybějící, je navazující infrastruktura (chodníky, přechody, semaforey, parkovací místa) ⇒ Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury, 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit.**

2.8.2 Železniční síť

Železniční trať protíná území Novobydžovska v severojižním směru, významný železniční uzel mezinárodního významu je v Chlumci n. C.

Železniční trať probíhající Novobydžovskem je součástí traťového úseku 040 – Chlumeck nad Cidlinou – Trutnov. Jedná se o jednokolejnou regionální trať, na které se ve sledovaném území nachází celkem 6 zastávek pro osobní dopravu. Uvedená trať patří v rámci osobní přepravy mezi rychlíkové tratě, frekvence rychlíkových spojů je ovšem nízká, jedná se o 4 rychlíkové spoje, ostatních 16 spojů je osobních, ovšem 50% obsluhuje pouze polovinu území na trati nebo je zrychlená a nezastavuje na všech zastávkách.

Z hlediska železniční dopravy je Chlumecko také ve výhodě, jde o významný železniční uzel tratě mezinárodního významu 020 – Praha – Choceň a tratí regionálního významu 040 Chlumeck n.C. – Trutnov a 062 - Chlumeck n.C – Křinec. Zastávek na těchto železničních tratích využívá pouze 5 obcí Chlumecka. Významný je soulad spojů na tratích 020 a 040, kdy lze k dopravě do Hradce Králové a do Prahy využít 25 spojů, z toho je 13 rychlíkových. Využití těchto spojů umožňuje dopravu do Hradce Králové během jedné hodiny.

2.8.3 Místní přeprava

Veřejnou osobní přepravu zajišťuje v celém regionu Společné Cidliny kombinace autobusové a železniční přepravy, z hlediska obcí je významnější autobusová přeprava. **Frekvence spojů mezi centry regionu a ostatními obcemi je při zohlednění potenciální poptávky přiměřená a je nutné její zachování ⇒ Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy.**

2.8.4 Cyklostezky a cyklotrasy

V regionu se nenachází žádné cyklostezky. **V současné době je zpracovávána studie na propojení měst Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov. Na tuto cyklostezku by bylo vhodné navázat další a propojit tak celý region,** kde je rozšířena nejen cykloturistika, ale kolo je i významný prostředek dojíždění za prací a do škol ⇒ **Opatření 3.1.C: Budování cyklostezek mezi významnými sídly.**

Cykloturistika je v regionu velmi rozšířena, cyklotrasy jsou charakterizovány jako evropské, neregionální, regionální a místní, neboť jsou součástí základní páteřní sítě cyklotras Královéhradeckého kraje, navazující na Labskou trasu, Žitavskou cyklotrasu a na cyklotrasy v okolních regionech. Regionální a místní trasy doplňují páteřní síť do plně funkčního celku. Každý vyznavač cykloturistiky zde může najít to, co má na jízdě na kole nejraději, neboť cyklotrasy jsou rozděleny z hlediska technické náročnosti (sjízdnost dle druhu komunikace a jejího stavu), fyzické náročnosti (kombinace technického hlediska, převýšení a sklonu terénu) a nároků na druh jízdního kola. Celá síť

cyklotras umožňuje svým uživatelům volbu různě dlouhých a různě náročných okruhů pro cykloturistické výlety v celkové délce 337 km.

Jižní část území – Chlumecko je z hlediska silniční a železniční dopravy vybaveno lépe, vzhledem k železničnímu uzlu a blízkosti dálnice. Komunikace II. a III. třídy jsou v relativně špatném stavu. Hustota pokrytí území silnicemi na obyvatele a na km² je výrazně vyšší než činí průměr ČR a KHK, což je pozitivní faktor pro spokojenost obyvatel a rozvoj ekonomiky území. Místní přeprava je zajišťována kombinací autobusové a vlakové dopravy. Vyznačení a údržba cyklotras v regionu je kvalitní.

2.9 Technická infrastruktura

Dobrá vybavenost technickou infrastrukturou je jednou ze základních podmínek rozvoje obce. V ČR je vybavenost obcí základními sítěmi technické infrastruktury (tj. vodovod, kanalizace, plyn) značně rozdílná. Obecně však říci, že se zlepšuje a pokrývá stále větší prostor. Závisí především na velikosti obce, jejím rozpočtu případně přírodních podmínkách. Ve srovnání s celorepublikovou úrovní jsou obce regionu vybaveny jednotlivými druhy technické infrastruktury rozdílně. Výborná situace je v napojení obcí na plyn, kde je připojeno 100 % obcí, (v ČR je to cca 60 % a v Královéhradeckém kraji cca 78 %). V napojení na veřejný vodovod je na tom region také výborně – 100 %. (v ČR 84 %). Splašková kanalizace a čistírny odpadních vod jsou však pouze v 37 % obcí (v ČR 84 %). Všechny ostatní obce mají pouze dešťovou kanalizaci.²⁵

Technická infrastruktura v oblasti plynu a veřejného vodovodu je výborná. **Nutné je zlepšení problému čištění odpadních vod. Toto se jeví jako priorita a finanční náklady na dobudování této infrastruktury budou činit největší položku v rozvoji regionu ⇒ Opatření 3.3.F: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod**

Zásobování elektrickou energií je v regionu MAS Společná Cidlina na úrovni odpovídající standardu České republiky. Všechna sídla jsou napojena na rozvodnou síť elektrické energie v dostačující kapacitě a vyhovujícím technickém stavu infrastruktury.

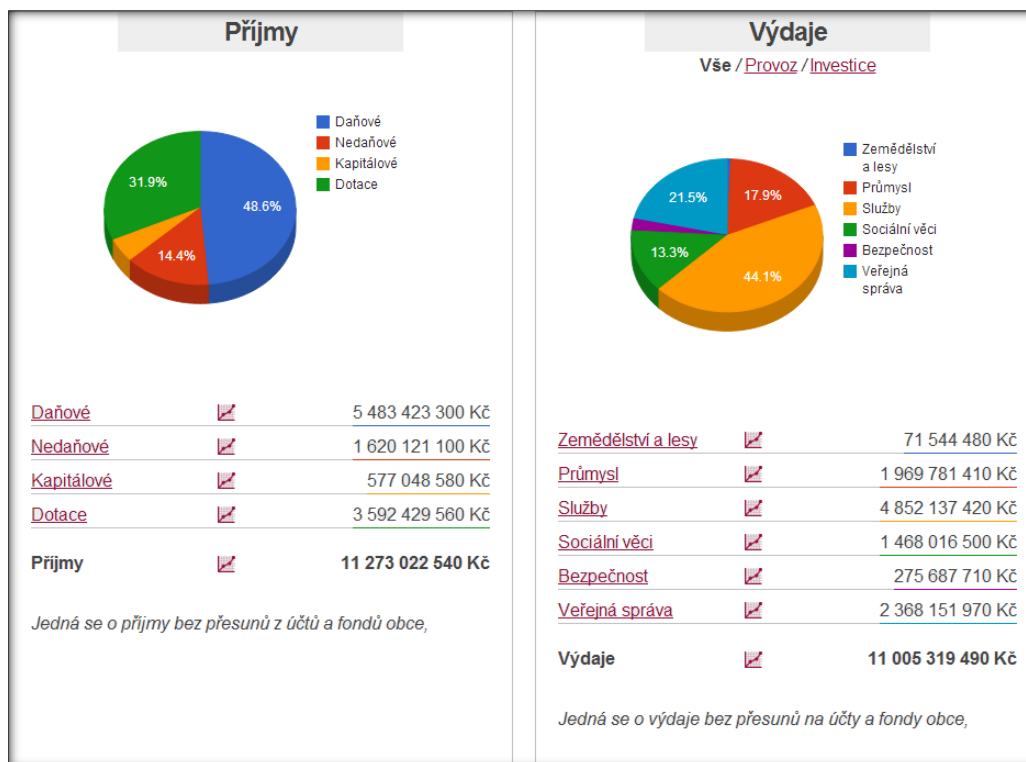
---

²⁵ Příloha č. 29

2.10 Hospodaření obcí

Příjmy obcí se skládají z daňových, nedaňových, kapitálových zdrojů a dotací. Největší podíl mají daňové příjmy, téměř 32% příjmů je tvořeno dotacemi.

Graf č. 7: Příjmy a výdaje v Královéhradeckém kraji 2011

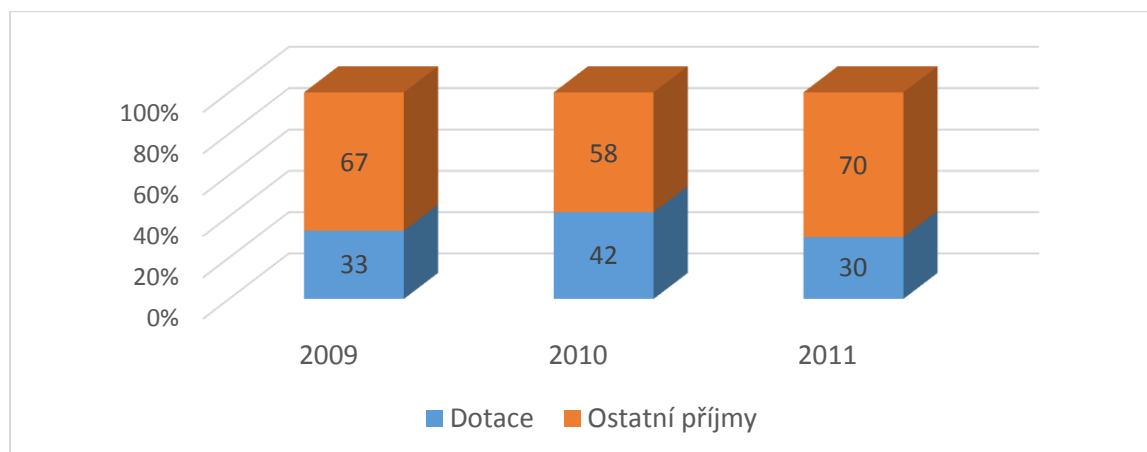

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/souhrne-rozpocety/kralovehradecky-kraj>

2.10.1 Daňová výtěžnost, ekonomika obcí

Příjmy obcí se skládají z daňových, běžných a kapitálových příjmů. Měštům a větším obcím do rozpočtu plynou ještě příjmy z hospodářské činnosti. Velkou část veřejných rozpočtů tvoří dotace. Podíl dotací na celkových příjmech regionu ukazují následující grafy.

Graf č. 8: Rozložení příjmů obcí regionu MAS Společná Cidlina v letech 2009 - 2011

Zdroj: <http://www.regionservis.cz/>

Celkové obecní příjmy v regionu činí cca kolem 500 mil. Kč. Největší podíl na příjmech v regionu mají samozřejmě města Nový Bydžov cca 200 mil. Kč ročně (40 % z celkových příjmů) a Chlumeck nad Cidlinou 100 mil. Kč ročně (20 % z celkových příjmů). Přehled příjmů a výdajů v tisících Kč jednotlivých obcí za poslední 3 roky je uveden v příloze.²⁶

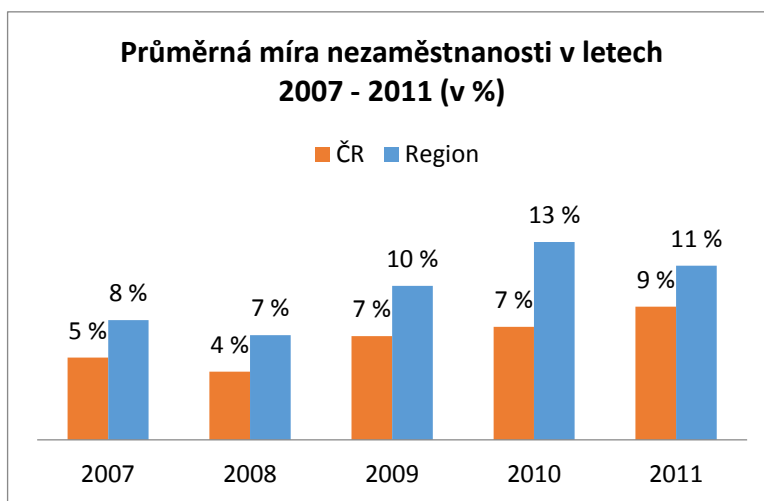
2.10.2 Trh práce (podnikání, výroba, zaměstnanost)

Nejdůležitějším indikátorem situace na trhu práce je míra nezaměstnanosti. Ta je také jedním ze základních kritérií, kterými se vymezují problémové regiony. Je nutné podotknout, že určitá míra nezaměstnanosti je v tržní ekonomice potřebná, avšak příliš vysoká úroveň je zdrojem sociální i ekonomické nestability.

Od roku 2009 se míra nezaměstnanosti začala prohlubovat a zvyšuje se každým rokem. V současné době se průměrná míra nezaměstnanosti na území České republiky pohybuje okolo 9 %.

Vývoj míry nezaměstnanosti v našem regionu v posledních pěti letech je odlišný od celorepublikového trendu a vyvíjí se negativně. Téměř ve všech letech je vzhledem k celé ČR o více jak 2,5 % vyšší. Největší rozdíl nastal v roce 2010, kdy dosahoval 5,5%. Proti prvnímu roku (rok 2007) došlo k nárůstu míry nezaměstnanosti v regionu o 3,5%. V roce 2008 došlo k celorepublikovému poklesu míry nezaměstnanosti, v následujících letech opět nastal negativní trend. V roce 2011 je míra nezaměstnanosti na 11,18% což je stále o 3 % více než průměr Královéhradeckého kraje.²⁷

Graf č. 9: Porovnání míry nezaměstnanosti regionu MAS Společná Cidlina k ČR v letech 2007 – 2011 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Ještě horší je to v rámci hradeckého okresu, kde je míra nezaměstnanosti na Chlumecku ze všech částí nejvyšší a přesahuje míru nezaměstnanosti v okrese o více jak 4 %.

²⁶ Příloha č. 30

²⁷ Příloha č. 31 - 35

Tabulka č. 7: Míra nezaměstnanosti v mikroregionech okresu Hradec Králové, prosinec 2011 [%]

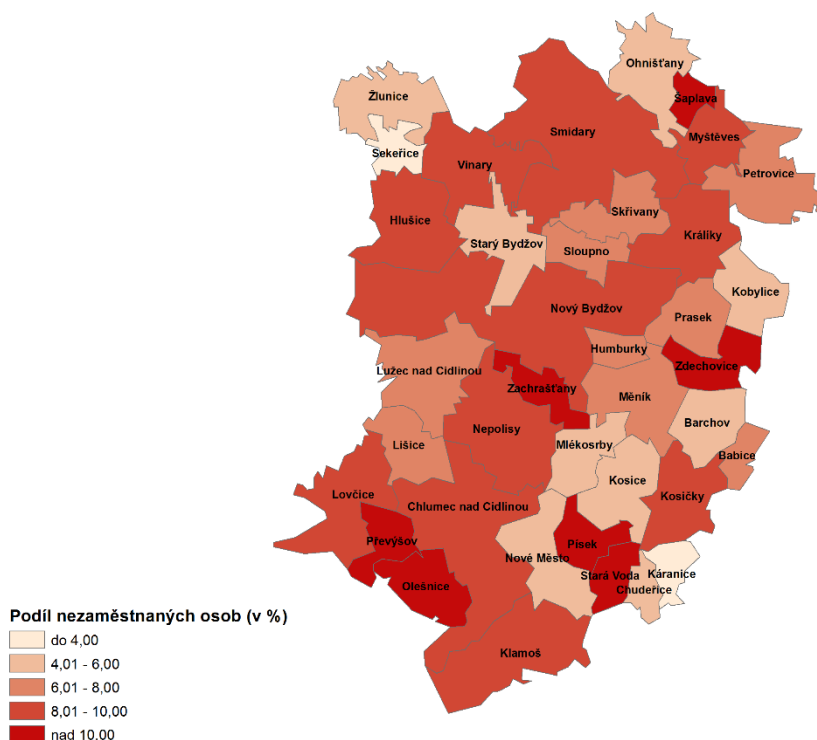
Region/Mikroregion	Míra
Chlumecko	11,40%
Hradec Králové	6,30%
Královehradecko	8,20%
Nechanicko	8,20%
Novobydžovsko	10,10%
Smiřicko	10,00 %
Třebechovicko	8,90%

Zdroj: ČSÚ

Na základě dohody Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) s ČSÚ se v roce 2013 začal využívat nový ukazatel s názvem podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl registrovaných dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve věku 15 - 64 let. Tento ukazatel nahradil dříve zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám z posledního dostupného SLDB.

Podíl nezaměstnaných osob není srovnatelný s předchozími údaji. V regionu k 31. 3. 2014 podíl nezaměstnaných činí 8,1 %. V Královehradeckém kraji je to v 7,3 %. Počet uchazečů o práci, evidovaných na úřadě práce je u nás k 31. 3. 2014 celkem 28 020.

Obrázek č. 6: Podíl nezaměstnaných v regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013

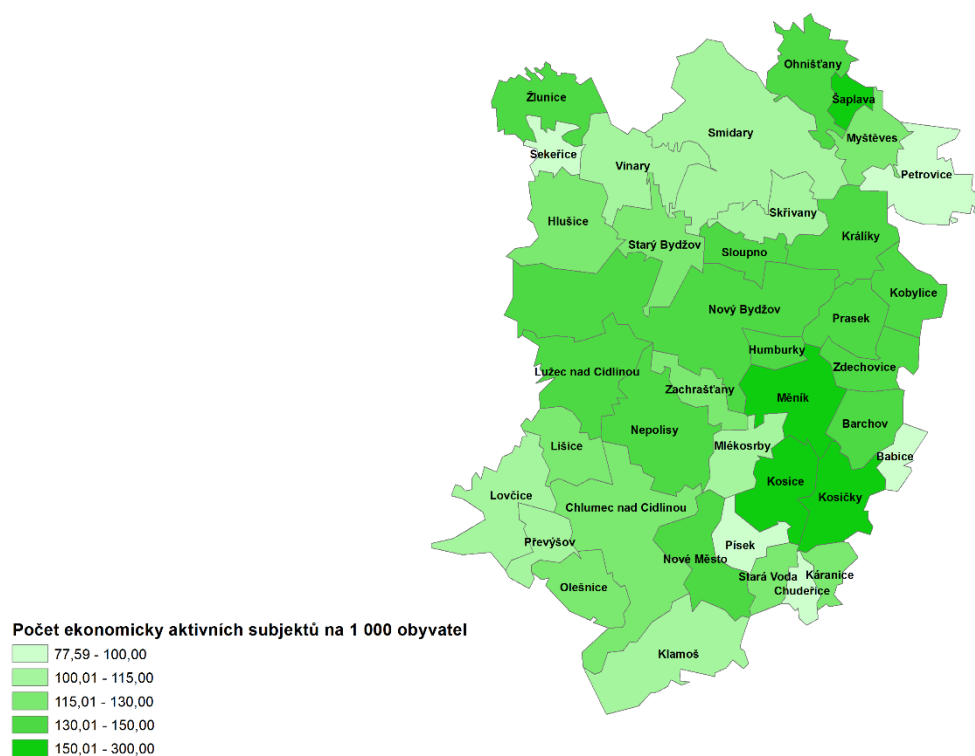
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Ekonomicky aktivní obyvatelé v regionu tvoří 46 % celkového obyvatelstva. Z tohoto počtu je 12% neumístěných uchazečů o zaměstnání. Nejvíce nezaměstnaných je v malých obcích, které se potýkají i s problémem vysídlování a stárnutím populace. **Problém nezaměstnanosti v regionu se již dlouhodobě nedaří řešit a hrozba odchodu lidí z regionu z důvodu nedostatku pracovních příležitostí je klíčovým problémem** ⇒ **Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic, 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání.**

2.10.3 Podnikatelská struktura

V regionu podniká celkem 5 954 subjektů. Oproti minulým letům kdy převažovalo podnikání v zemědělských oborech je dnes nejvíce podnikatelů v obchodě (20%) a stavebnictví (19%). Z celkového počtu podnikajících subjektů je 80% živnostníků. Nejvíce podnikatelských subjektů se zaměřuje na vědecké a technické činnosti.²⁸ **Podnikání může výrazně snížit nezaměstnanost v regionu** ⇒ **Opatření 1.1D: Podpora drobných podnikatelů**

Obrázek č. 7: Počet ekonomicky aktivních subjektů na 1000 obyvatel v obcích regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013

Zdroj: RES, vlastní zpracování

Území regionu má venkovský charakter a především zánikem některých zemědělských podniků je zde **mnoho nevyužitých areálů a objektů, které chátrají**. Nachází se zde i pozemky vhodné pro rozvoj podnikání ⇒ **Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields**. Jediná průmyslová zóna, která má kompletní inženýrské sítě je v Novém Bydžově o celkové výměře 25,6 ha. Z toho 2/3 plochy jsou již zastavěny. Další připravená lokalita je v katastru obcí Chlumec n. Cidlinou, Lišice a Nepolisy. Je to bývalý sklad

²⁸ Příloha č. 36 - 39

Pohonných hmot Armády ČR. Celý areál má rozlohu 225 ha. Největší část areálu je zalesněna (70 %). V areálu se nachází vodní plocha – Měnický rybník o rozloze 2,7 ha, který není hospodářsky využíván. Areál je napojen na inženýrské sítě. V současné době není areál plně obsazen podnikatelskými subjekty. Dále je na území dalších menších 20 identifikovaných brownfields.²⁹

2.11 Nezisková sféra v regionu

Na území Společné CIDLINY je k 1. 7. 2010 celkem 206 registrovaných neziskových organizací. Neziskové organizace v tomto území podporují především volnočasovou činnost obyvatel, kulturní, sportovní a společenské akce. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že „hasiči“ a „sokolové“ jsou v každé obci. Poměrně početně jsou zastoupeny spolky myslivců, chovatelů a zahrádkářů. V tomto území je zvláště rozšířen chov koní. Méně neziskových organizací se prioritně zaměřuje pouze na děti nebo mládež, je to důsledkem toho, že téměř všechny spolky ve své náplni mají i aktivity pro děti. V zařazení „ostatní“ neziskové organizace se jedná především o ženské spolky, církve, různá občanská sdružení jako doplňující aktivita k veřejné správě a další zájmové spolky (modelářské, kynologické, taneční apod.)

Tabulka č. 8: Registrované NNO v regionu MAS Společná Cidlina v roce 2011 dle tematického zaměření [počet]

Aktivity NNO	Hasiči	Sport	Myslivost	Děti a mládež	Chovatelé a zahrádkáři	Sociální služby	Kultura	Ostatní
Počet	46	50	21	6	19	4	7	53

Zdroj: Databáze Společné CIDLINY

Počet NNO na území v relativním ukazateli počet NNO / 1 000 obyvatel ve srovnání s průměrem České republiky je nižší.³⁰ Za posledních 10 let došlo k značnému nárůstu NNO v ČR. V regionu Společná Cidlina je to nárůst pouze o necelé 1 %.

Tabulka č. 9: Počet NNO na 1 000 obyvatel v regionu MAS Společná Cidlina v letech 2000 a 2011 - srovnání

Rok	Česká republika	Společná CIDLINA
2000	6,43	6,85
2011	10,6	7,78

Zdroj: analýza Společné CIDLINY, www.neziskovky.cz

Veřejná správa ve snaze pokrýt veškeré požadavky občanů v oblasti občanské a technické infrastruktury nemá kapacitu na uspokojování aktivit v oblasti volnočasové, sociální, sportovní a kulturní. Tyto aktivity na sebe dobrovolně převzal neziskový sektor. Financování všech těchto aktivit pochází z větší části z veřejných prostředků. V neziskovém sektoru pracují lidé, kteří mají danou problematiku zájem a nestojí za ním soukromý či politický prospěch. Každý člen neziskové organizace vstupuje do spolku dobrovolně za účelem nejen uspokojit své potřeby, ale i za účelem rozvoje

²⁹ Příloha č. 40

³⁰ Společná CIDLINA. Databáze [online]. © 2012 [cit. 2012-02-23]. Dostupné z: <http://www.spolecnacidlina.cz/index.php?nid=6571&lid=cs&oid=2342770>

konkrétní obce, mikroregionu, regionu. Především na venkově je podpora neziskového sektoru velmi silná. Každý občan svou dobrovolností může přispět k udržitelnému rozvoji daného území. Sdružování se v jakékoliv neziskové formě přispívá k občanské soudržnosti místních obyvatel.

Vzhledem k tomu, že pouze malá část NNO zaměstnává pracovníky, je z hlediska zaměstnanosti v NNO velký potenciál. Ze subjektivního pohledu jsou organizace málo vybavené pro rozvoj své činnosti, což souvisí s problematickým vícezdrojovým financováním a potřebou kvalitního zúčtování příspěvků a dotací. Nejvyšší podíl na financování činnosti mají členové a obce. Informovanost o možnostech financování se v regionu zlepšila hlavně díky pravidelnému setkávání těchto organizací. Část organizací se pokouší prostředky z fondů získávat. Při dostatečném zajištění lidskými zdroji v organizacích a dostatečných informacích lze předpokládat významný potenciál NNO pro čerpání zdrojů z EU a realizaci rozvojových projektů v území.

V regionu působí značné množství neziskových organizací a spolků, které zajišťují kulturní a sportovní život obcí. Jejich činnosti je nutné nadále podporovat z důvodu sociální soudržnosti ⇒ Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě, 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost.

Stále většina neziskových organizací nemá profesionální vedení a chybí základní naplňování legislativních požadavků ⇒ Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu.

2.12 Životní prostředí

2.12.1 Geologický profil území a těžba nerostných surovin

Z geomorfologického hlediska patří převážná část Pocipliní do podcelků Chlumecké a Cidlinské tabule, která je součástí celku Východolabské tabule. Podstatně menší část (Běrunicko) náleží do Mrlinské tabule, patřící do celku Středolabské tabule. Úplně malými částmi zasahuje do Pocipliní i Pardubická kotlina (celek Východolabská tabule) a Nymburská kotlina (celek Středolabská tabule). Celé území Pocipliní bylo původně celistvou tabulí, která byla během svého vývoje rozčleněna přesouvajícími se údolními řek na několik částí. Ke změnám toku řek zde docházelo relativně velmi často, ovšem pohybujeme se v úplně jiných časových relacích než v historické době. Přesuny řek byly v širším okolí Pocipliní možné díky měkkému podloží jílu, slínů a opuk svrchního turonu až koniakku.

Krajina má vesměs charakter roviny akumulárního rázu (dvou výškových stupňů), Novobydžovsko vyplňují ploché pahorkatiny (rovněž dvou stupňů).

Mezi Cidlinou a Bystřicí, pod Novým Bydžovem a Nechanicemi, jsou rozsáhlé plochy kryty staro- a středopleistocenní terasami někdejšího Labe, ve značné míře zalesněnými.

Celková rozloha je 32 459 ha z toho ZPF tvoří 23 334 ha – zornění činí 72% a poukazuje na intenzivní zemědělskou výrobu (V ČR tvoří zemědělská půda 54 %).

Chlumeckou tabuli tvoří svrchnokřídové slínovce a jílovce, souvisle překryté říčními akumulacemi pleistocenních teras Labe.

V dané oblasti se vyskytují především tyto druhy půd:

- hnědozemě a illimerizované půdy maximálně se slabým oglejením na spraších, sprašových a svahových hlínách o mocnosti 0,4-0,5 m, uložených na velmi lehké spodině, závislé na dešťových srážkách

- hnědé půdy a rendziny na zahliněných písčitých substrátech, většinou lehčí nebo středně těžké s vodním režimem výsušným
- hnědozemě oglejené, na sprašových hlínách, středně těžké, bez štěrku, náchylné k dočasnému zamokření

Matečný substrát jsou terasové štěrky a štěrkopíský z kyselého materiálu. Půda je převážně lehká. Na Chlumecku je výrazná těžba písku (Kosičky, Pamětník, Písek).

Podle lesnického členění náleží území do lesní oblasti 17. Polabí. Patří mezi středoevropské lesní oblasti, kde byly nejrozšířenější lesy dubohabrové. Z lesnického hlediska je území vhodné pro pěstování dubu, který je zde klimaxovou dřevinou. Spolu s dalšími listnáči vytváří širokou škálu společenstev s dobrou ekologickou stabilitou (i přes tracheomykózní onemocnění dubu, které se v poslední době objevuje).

V regionu nejsou žádné národní parky, chráněné krajinné oblasti ani rezervace. Za přírodní památku je prohlášeno Žlunické polesí a Pamětník. V pamětníku je předmětem ochrany pestrý komplex mokřadních, lučních a pískomilných společenstev v nivě Mlýnské Cidliny. V současné době patří území k nejbohatším botanickým lokalitám okresu. Evropsky významnou lokalitou jsou Kanice – lesní rybník. V Chudeřicích je pramen léčivé vody s vysokým obsahem jódu. Voda vyvěrá z hloubky 500 m.

Na obvodu Pocipliní (na Chlumecku i uvnitř regionu) se zachovaly relativně rozsáhlé lesy. Na rozdíl od jiných českých oblastí si zde do určité míry zachovaly i přirozenou druhovou skladbu. Příkladem předkulturního lesního reliktu je výskyt porostu dubu pýřitého (šipák) na jižních a jihozápadních svazích Chlumecké obory nad Žehuňským rybníkem. Novobydžovsko včetně Češovského hřbetu charakterizují především květenou velmi bohaté habrové doubravy, které lze vývojově odvodit od původních dubových smíšených lesů, které po dobách ledových postupovaly do střední Evropy. Jsou to polovlhké háje s poměrně bujným podrostem. Lesní plochy, pokrývající štěrkopískové terasy jižně od Žiželic, tvoří převážně porosty dubu letního a dubu zimního. Na vlhčích místech rostou vlhké dubové a olšové háje. Lužní lesy, které byly dříve charakteristickým prvkem říčních niv Pocipliní, vesměs zanikly při novodobých regulačních úpravách. Nejtypičtější, rovněž však již dost narušenou ukázkou jsou Luhy při původním soutoku Cidliny a Bystřice. Za zbytky luhů lze považovat i Velkou a Malou bažantnici u Hlušic. Zásahy do přirozené skladby lesa se nejvíce projeví na Chlumecku. Lesy jižně od Pamětníka až k Labi charakterizují monokultury borovice, jejíž pěstování zde začalo zhruba před 200 lety. Vodonosná hlinitá nebo jílovitá vrstva půdy, uložená nehluboko pod povrchem, vytváří pro růst borovice velmi příznivé podmínky. Tyto písčité bory s typickou květenou dnes představují jeden z nejvýraznějších prvků krajiny jižního Chlumecka.

Orientační zastoupení hlavních dřevin je následující:

• Dub	50%
• Habr	21%
• Borovice	11%
• Lípa	2%
• Bříza	6%
• Topol	5%
• Ostatní jehličnany	5%

Stav životního prostředí, celkový stupeň narušenosti krajiny lidskou činností, kvality vody a ovzduší, rozmanitost flory a fauny, je dobrý. V porovnání s průměrným stavem v ČR se jedná o region s relativně čistým a nenarušeným prostředím, bez výrazných ekologických zátěží vzhledem k tomu, že se zde nenacházejí větší průmyslové podniky a je zde tradičně více rozvinutá zemědělská výroba. Stav

lesů je dobrý, nejsou výrazněji postiženy emisemi, v mnoha oblastech se podařila zachovat druhová skladba blízká přirozenému stavu. Výborný je současný stav obhospodařované půdy.

Větší znečištění je, dle zdrojů RŽP Hradec Králové, pouze v Chlumci nad Cidlinou, a to především v emisích oxidů dusíku, oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého, uhlovodíků a také znečištění hlukem a prachem v důsledku velkého zatížení města automobilovou dopravou. To se v poslední době částečně vyřešilo otevřením dílčího úseku dálnice a odklonem kamionové dopravy z města.

Obnovitelné zdroje na území jsou využívány především ve formě solárních panelů na podnikatelských objektech či rodinných domech. Solární louky jsou dvě a to v rozsahu cca 6 ha – Králíky a Myštěves. Dále máme 4 větrné elektrárny a 2 vodní elektrárny.³¹

Těžba nerostných surovin

Území Společná Cidlina není příliš bohaté na suroviny, zejména zde nejsou žádné zdroje rud a energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska stavebních písků a štěrkopísků.

Těžební společnosti na území:

- Štít – Tarmac CZ a.s., Liberec, těžba štěrkopísků, rozloha 78,10 ha
- Kosičky – Agropodnik Humburky a.s., těžba štěrkopísků, rozloha 44,67 ha
- Písek – Miláček a spol. s.r.o., těžba štěrkopísků, rozloha 30,45 ha

Oblast má charakter roviny akumulárního rázu dvou výškových stupňů, na Novobydžovsku vyplněné plochými pahorkatinami. Krajina je intenzivně zemědělsky využívána. Rozloha orné půdy přesahuje celorepublikový průměr o 18%. Tato skutečnost vychází z příznivých půdních a klimatických poměrů.

Nikdy zde nebyl nijak výrazně rozvinut lehký ani těžký průmysl, spíše se odvíjel od zpracování místních surovin, (cihelna, mlékárna) i nadále bude v oblasti pravděpodobně nejvíce zastoupeno zemědělství, což se sebou nese riziko nižší zaměstnanosti, opatrnost je namístě i při konkrétním rozložení rostlinné a živočišné výroby.

Těžba nerostných surovin se soustředí na těžbu stavebních písků a štěrkopísků, kterého jsou zde bohaté zdroje. **Prognóza těžby je i do dalších let dobrá, problémy mohou nastat při rekultivaci vytěžených ložisek ⇒ Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku.**

2.12.2 Vodní režim

Hlavním tokem oblasti je řeka Cidlina. Pramení u Košova u Lomnice nad Popelkou, na západním úbočí vrchu Tábor (678 m), ve výšce okolo 550 m. Její 95 km dlouhý tok ústí pod Libicí nad Cidlinou do Labe. Povodí Cidliny zabírá 1164 km², z toho polovina připadá na povodí Javorky a Bystřice.

Javorka se do Cidliny vlévá u Smidar a přivádí jí 1,1 m³/s vody, Bystřice, respektive Nová řeka, která se nyní připojuje v Chlumci nad Cidlinou, přivádí přibližně 1,75 m³/s vody. Původní koryto Bystřice v Luhách je po novodobé regulaci vodního režimu říčky téměř bez vody a nese poněkud zavádějící název Mlýnská Bystřice (podle mlýnu Hrázka).

Specifický odtok Cidliny je poměrně malý – jednak vlivem menších srážek, jednak pro poměrně malou rozlohu lesů na úkor rozvinutého zemědělství. Poměrně vysoký je i výpar. Specifický odtok Cidliny proto dosahuje pouze 4,4 l/s/km², zatímco Labe a Orlice 10,9 l/s/km².

³¹ Příloha č. 41

2.12.3 Stav povrchových a podzemních vod

Po regulaci Cidliny i části Bystřice se dnes zachovaly v přirozeném stavu jen malé úseky vodních toků. Typický meandrující úsek horní Cidliny přetrvává pod Vysokým Veselým, kam regulace řeky dospěla teprve v 80. letech. Velmi dobře je zachováno i celé vedlejší koryto Cidliny, tzv. *Mlýnská Cidlina*, od Lučic do Žizelic. Výstižnou představu o někdejšímu charakteru cidlinské nivy dodnes dává několikaramenné ústí Cidliny do Žehuňského rybníka pod Zbraní.

Kvalita povrchových vod je dobrá, větší obce mají kanalizaci a vlastní čističky odpadních vod.

Na území Společné CIDLINY jsou bohaté zdroje podzemních vod, pro oblast Novobydžovska zdroj přímo v Novém Bydžově a pro oblast Chlumecka zdroj Třesetice – Písek. Voda z těchto zdrojů je kvalitní, ale velmi tvrdá se zvýšeným obsahem železa a manganu.

Většina vodních toků v oblasti byla regulována, což může přinášet problémy s rychlostí průtoku v období naplnění koryta s následkem rozlití toku ⇒ Opatření 3.3.G: Opatření proti povodním a záplavám. Kvalita vody je poměrně dobrá, většina odpadních vod je před vypuštěním do povrchových toků přečištěna. Riziko znečištění přináší splach chemikálií z polí. Je potřeba dodržovat správné agrotechnické postupy. Tato rizika ohrožují i podzemní vody. Nutná je kontrola agrotechnických postupů.

2.12.4 Ovzduší

Ovzduší celé oblasti patří mezi relativně čisté, s malým počtem velkých stacionárních zdrojů emisí. Problém představují spíše nárůst lokálních zdrojů znečištění a s tím spojené spalování nekvalitních paliv a nárůst silniční dopravy v reakci na rušení lokálních spojů hromadné dopravy. Ve srovnání s ČR je nižší obsah tuhých emisí, oxidu siřičitého (SO₂), oxidů dusíku (NO_x), oxidu uhelnatého (CO) i těžkých organických látek (VOC).

Problém obcím způsobuje spíše šíření zápachu v souvislosti s intenzivní zemědělskou činností, ať už se jedná o hnojení nebo zápach z provozoven živočišné výroby.

2.12.5 Počasí

Po klimatické stránce patří Pocipliní ještě mezi nejteplejší oblasti Čech, neboť leží na rozhraní polabských nížin a prvních vyvýšenin Podkrkonoší. Lokalita se nachází v klimatické oblasti MT3, oblast s mírně teplým podnebím.

Území se vyznačuje značně teplým létem s průměrnou červencovou teplotou 18,1 °C a s mírnou zimou s průměrnou teplotou – 1,9°C v lednu. Délka vegetačního období se pohybuje kolem 170 dnů.

Měsícem na srážky nejbohatším je červenec se 74 mm, srážkově nejchudší je únor s 34 mm.

Převládají západní větry, které ovlivňují klima spíše přímořský. Dnů se srážkami bývá v průměru 60, jasných dnů 56 za rok. Zbytek připadá na oblačné dny beze srážek. Průměrné roční množství srážek činí 640 mm, z toho čtvrtina připadá na červen a červenec a pouze necelá osmina na listopad a prosinec. Trvalá sněhová pokrývka leží průměrně 50 dní, průběh jednotlivých zim se však výrazně liší.

2.12.6 Koeficient ekologické stability

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a vyjadřuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků ve zkoumaném území. Mezi stabilní prvky patří lesní půda, vodní plochy a toky, trvalé travní porosty, pastviny, mokřady, sady a vinice. Nestabilní prvky jsou: orná půda,

anropogenizované plochy a chmelnice. Už tento stručný výpis naznačuje, kde se bude pohybovat oblast Společné Cidliny při jejím nadstandardním zornění. V příloze jsou vypsány KES pro jednotlivé obce.³²

Celková hodnota KES pro oblast MAS je 0,52 což značí území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, čímž jsou oslabeny autoregulační prvky a celé území vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie pro zachování relativní rovnováhy ⇒ Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků.

2.12.7 Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je na dobré úrovni, všechny obce jsou začleněny do sběru, třídění a likvidace odpadu. Na území jsou činné 4 firmy s licencí na likvidaci a sběr odpadů – TS Nový Bydžov, A.S.A. a.s., ORO - Pernt Chlumeck n. Cidl. a Marius Pederssen. Sběr komunálního odpadu na území obcí je zajišťován prostřednictvím sběrných nádob a jejich pravidelným vyprazdňováním formou odvozového sběru. Obyvatelé se podle svých potřeb mohou rozhodnout, jakou frekvenci odvozu budou využívat a od toho se odvíjí výše úplaty za odvoz komunálního odpadu. Pro sběr tříděného odpadu se používají barevně rozlišené separační kontejnery. Třídí se směsný plast, PET lahve, tetrapak, bílé a barevné sklo a papír. Nebezpečný a velkoobjemový odpad se ve městech a některých obcích shromažďuje formou sběrných dvorů. Většina obcí, ale sběry nebezpečného a velkoobjem. odpadu, organizuje formou donáškového jednorázového sběru minimálně 2x do roka. **Nutné je vybudování většího počtu sběrných dvorů ⇒ Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích.**

Problémem regionu jsou černé skládky v extravilánech obcí a měst. Na likvidaci těchto skládek musejí obce vynakládat vlastní finanční prostředky. Svou roli zde patrně sehrává lenost obyvatel a malá informovanost a povědomí o tom co lze kam ukládat ⇒ Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek a 3.3.G: Environmentální vzdělávání.

2.12.8 Zemědělský půdní fond a lesní porosty

Reliéf krajiny má převážně rovinatý charakter s nadmořskou výškou mírně nad 200 m n. m., půdy jsou minerálně bohaté s velmi vysokým obsahem humusu, většinou písčité. Půda je většinou zemědělská a vesměs obhospodařovaná.³³

Region je součástí Královéhradeckého kraje, který je zemědělsko-průmyslovým regionem. Dlouholetá činnost v oblasti zemědělské výroby je založena na příznivých přírodních podmínkách a souvisejícího zpracovatelského průmyslu. K hlavním pěstovaným komoditám patří obiloviny, řepka, brambory, kukuřice, cukrovka, píce, ovoce a zelenina. Dalším zaměřením je činnost živočišná zabývající se chovem skotu a prasat.

Novobydžovsko, dosahující na severu skoro až k chlumům Podkrkonoší a splývající s rovinatou Jičínskou kotlinou, přechází na jih do roviny, která je přerušovaná jen menšími vyvýšeninami a v sousedním Chlumecku již dosahuje Labe. Celá oblast rozděluje oba břehy Cidliny a jejího přítoku Javorky na dva různorodé geologické útvary. Zvlněná rovina v mírně teplé klimatické oblasti s půdami písčitolinitými a hlinitými skýtala již od začátku výborné podmínky pro pěstování zeleniny.

Veškerá půda je v regionu obdělávána velkými zemědělskými podniky nebo soukromými zemědělci. Jednotlivé subjekty jsou uvedeny v databázi regionu, zde uvedeme jen ty největší:

³² Příloha č. 42

³³ Příloha č. 43

- ZEM, a.s. Nový Bydžov
- Agropodnik Humburky, a.s.
- Rolnické družstvo Králíky
- VH Betta, a.s. Vinary
- Rovina Písek, a.s.
- Zemědělská Lovčická, a.s.
- Agro Žlunice

Oblast je tradičně zaměřena na zemědělskou výrobu, čemuž odpovídá způsob využití krajiny. Velké procento orné půdy vyžaduje značné energetické vstupy. Bylo by vhodné přistoupit k extenzivnějšímu zemědělství, krajinu fragmentovat za použití liniové zeleně mezí a houštin. Také by bylo vhodné vytvořit větší procento trvalých travních ploch. To vše by přispělo k větší stabilitě krajiny.

2.12.9 Lesní porosty

Podle lesnického členění náleží území do lesní oblasti 17. Polabí. Patří mezi středoevropské lesní oblasti, kde byly nejrozšířenější lesy dubohabrové. Z lesnického hlediska je území vhodné pro pěstování dubu, který je zde klimaxovou dřevinou. Spolu s dalšími listnáči vytváří širokou škálu společenstev s dobrou ekologickou stabilitou. Hlavní dřevinou jsou duby, habry a borovice. Doplňkové dřeviny jsou bříza, topol, olše.

Většina lesů má dobré smíšené složení, pouze lesy jižně od Pamětníka až k Labi charakterizují monokultury borovice. Vodonosná hlinitá nebo jílovitá vrstva půdy, uložená nehluboko pod povrchem, vytváří pro růst borovice velmi příznivé podmínky.

Zalesnění oblasti Společné CIDLINY není nijak vysoké, je to dáno vysokým procentem zornění. V příloze můžeme vidět, že procento zalesnění ve většině případů nepřekračuje republikový průměr, který činí 34%.³⁴

Pro celou oblast Společné CIDLINY je specifické vysoké procento zornění, které je typické pro krajinu nestabilní, vyžadující vysoké dodatkové vklady energií. **Do budoucna by byl vhodný částečný přechod k extenzivnímu zemědělství, kdy by se určitá část orné půdy převedla na trvale travnaté porosty a část by se zalesnila. Lesní půda je významným faktorem stability území ⇒ Opatření 1.2.B: Podpora krajinotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků.**

2.13 Spolupráce

Na území Společné CIDLINY pracují dva dobrovolné svazky obcí („mikroregiony“). Spolupráce těchto mikroregionů je na vysoké úrovni a mnoho aktivit je již realizováno společně.

2.13.1 Mikroregion Cidlina, svazek obcí

Mikroregion Cidlina se nachází na 114,4 km² rovinaté oblasti východních Čech v jihozápadní části Královéhradeckého kraje. Území sousedí na západě se Středočeským krajem a na jihu s krajem Pardubickým. Atraktivní poloha mikroregionu je dána nejen jeho strategickou polohou na hranici tří krajů a relativní blízkostí center Hradce Králové, Pardubic, Kolína a dalších větších měst v těchto krajích, ale i dobrou dostupností celého mikroregionu díky nově vybudované dálnici D11 a zvýšením tak jeho přitažlivosti.

³⁴ Příloha č. 44

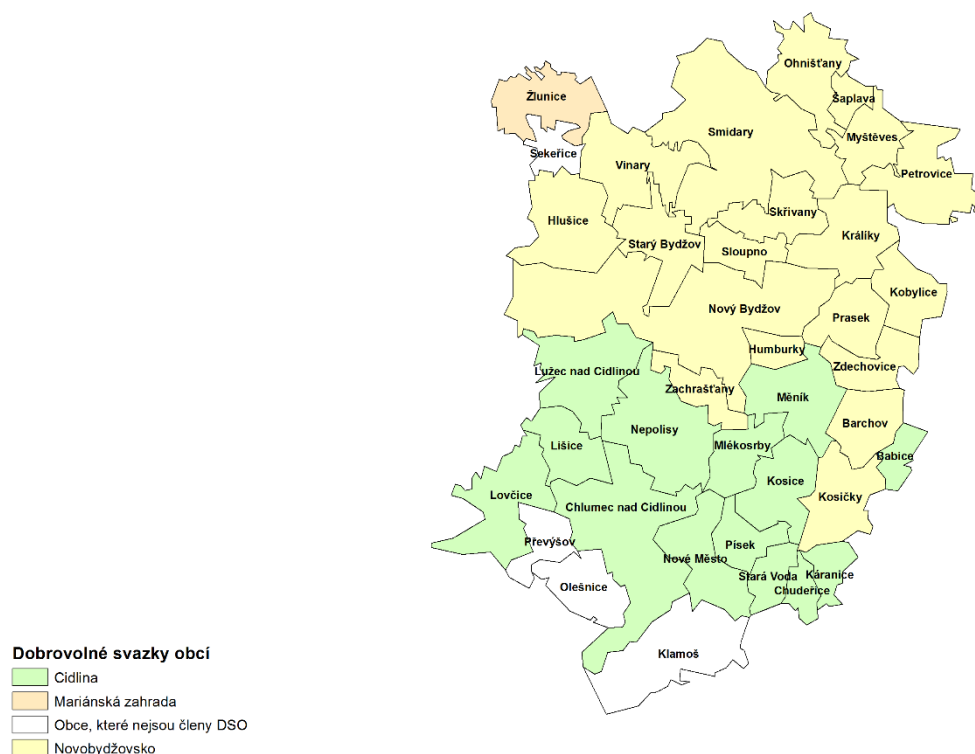
Centrem celého mikroregionu je Chlumeck nad Cidlinou, který tak plní funkci přirozeného spádového centra regionu. Severní hranice regionu sousedí s mikroregionem Novobydžovsko. Tento mikroregion odděluje na severovýchodě od uceleného území Cidliny obec Babice a celý mikroregion Cidlina tak tvoří nesouvislý územní celek. Celá oblast zabírá 2,4 % rozlohy kraje a 0,15 % rozlohy České republiky (ČR). Celkem je na území mikroregionu 15 obcí včetně města Chlumce nad Cidlinou a vznikl 18. 10. 2001.

2.13.2 Mikroregion Novobydžovsko

Mikroregion Novobydžovsko je právnickou osobou, je založený na ustavujícím jednání dne 17. 10. 2001. Mikroregion je sdružením 19 obcí v severozápadní části okresu Hradec Králové, který vznikl v r. 1999 jako volné sdružení obcí. Od r. 2001 má právní subjektivitu. Na severní straně hraničí s okresem Jičín, na západě s okresem Nymburk. Svým vymezením zhruba odpovídá správnímu obvodu pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Členské obce mikroregionu zaujímají rozlohu 179 km². V současné době v nich žije přibližně 15 000 obyvatel. Těžiště osídlení mikroregionu tvoří zhruba severojižně procházející osa, na které leží tři největší obce mikroregionu - Smidary, Skřivany a Nový Bydžov. Naopak nejméně zalidněný je východní okraj území, kde se nachází většina populačně velmi malých obcí.

Obrázek č. 8: Dobrovolné svazky obcí na území MAS Společná Cidlina

Zdroj: vlastní zpracování

2.13.3 Meziobecní spolupráce

V rámci projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností je zpracovávána Strategie území správního obvodu ORP Nový

Bydžov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám na období 2014 – 2023.

Správní obvod Nový Bydžov leží v západní části Královéhradeckého kraje a sousedí s ORP Hořice, Jičín, Hradec Králové a Poděbrady. Geograficky patří do oblasti České tabule. Je charakteristický rovinným, místy mírně zvlněným reliéfem, teplým podnebím a úrodnou půdou. Toto vše vytváří dobré podmínky pro zemědělskou výrobu. Osu území tvoří řeka Cidlina. Území se rozkládá na 21 415 ha v okolí města Nový Bydžov, zahrnuje v sobě území Mikroregionu Novobydžovsko a Cidliny, svazku obcí. Součástí je celkem 23 obcí a 43 katastrálních území. Počet obyvatel k 1. 1. 2014 je celkem 17 047.

Pro zpracování tématu servis samosprávám a do návrhové části strategie budou zahrnuty i obce Chlumecka. Návrhová strategie tak kopíruje z 98 % území MAS Společná CIDLINA.

Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Projekt na území SO ORP Nový Bydžov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s DSO Cidlina, svazek obcí a se zapojenými obcemi v rámci SO.

2.14 Civilní bezpečnost

Krizové řízení

Území Společné Cidliny je zahrnuto do krizového plánování třech ORP – dle územní příslušnosti se jedná o ORP Nový Bydžov, Hradec Králové a Jičín. Všechny tři obce s rozšířenou působností mají zpracovaný Krizový plán správního obvodu obce s rozšířenou působností, jehož zpracovatelem je HZS Královéhradeckého kraje, který dále zpracovává pro celé území Havarijný plán kraje. Havarijný plán kraje je základním dokumentem pro řešení mimořádných událostí a obcemi je využíván jako podklad pro zpracování Plánu činností orgánů obce při vzniku mimořádné události.

⇒ **Opatření 3.3.G: Opatření proti povodním a záplavám**

⇒ **Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku**

Významná možná rizika na území Společné Cidliny:

- Povodně – ohroženy jsou zejména obce ležící na tocích – Cidlina, Javorka, Bystřice, Králícký a Zábědovský potok; v současné době jsou ohroženy všechny obce bleskovými povodněmi, které dokážou napáchat nemalé škody
- Zimní stadion v Novém Bydžově – nebezpečí (možný výron čpavku) sníženo rekonstrukcí technologie chlazení v roce 2009
- Čerpací stanice PHM – jedná se o klasické čerpací stanice PHM ale i o stanice LPG a nádvorní čerpací stanice dopravních či zemědělských společností

Složky Integrovaného záchranného systému

Na území Společné Cidliny jsou dislokovány následující všechny základní složky IZS:

- Požární stanice Nový Bydžov HZS Královéhradeckého kraje

Jednotky požární ochrany SDH obcí:

- JPO II 2x
- JPO III 10x

- JPO V 40x
- Zdravotnická záchranná služba v Novém Bydžově (výjezdová posádka RLP)
- Policie ČR – Obvodní oddělení v Novém Bydžově a v Chlumci nad Cidlinou

Koncové prvky varování

Jedním z nejdůležitějších úkolů každé obce v rámci ochrany obyvatelstva je zajištění včasného varování a vyrozumění. Koncovým prvkem varování a vyrozumění se rozumí obecní rozhlas a sirény. Všechny obce na sledovaném území mají vybudovaný obecní rozhlas s různým pokrytím celého území. V současné době probíhá u cca 1/3 obcí k výstavbě nových rozhlasů a výstražných systémů v rámci OPŽP – 1- Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní. Sirény pokrývají cca 80 % území Společné Cidliny.

2.15 Rozvojový potenciál území

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje je v souladu se strategickými dokumenty na místní, mikroregionální i nadregionální úrovni. Při tvorbě strategie MAS bylo využito všech koncepčních a analytických prací zpracovaných pro řešené území. Strategie je rovněž v souladu s územně plánovacími dokumenty jednotlivých obcí včetně Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje na regionální úrovni a Politiky územního rozvoje ČR na národní úrovni. Z celkového počtu obcí má územní plán zpracováno 20 obcí což je 70%. Z této dokumentace vyplývá, že region má celou řadu vymezených zastavitelných ploch s různým druhem využití. Necelých 51 ha pokrývají brownfields.

Mezi oblastí, ve kterých lze v daném území identifikovat rozvojový potenciál, spadají především služby a podnikání ve vazbě na tvorbu nových pracovních míst. Dalšími významnými pilíři místního rozvoje je dle výsledků analýzy a rovněž s promítnutím do následné SWOT analýzy rozvoj sociální sféry, komunitního života, občanské participace a v neposlední řadě také zlepšení dopravní infrastruktury. Většina obcí disponujících územním plánem má v rámci něho vymezené rozvojové plochy pro bydlení.

Mikroregiony a kancelář MAS jsou jedním ze základních zprostředkujících subjektů rozvoje celého území Společné Cidliny. Zástupci těchto subjektů spolu úzce dlouhodobě spolupracují. V čele stojí manažeři rozvoje venkova – vyškolení a informovaní profesionální pracovníci s přímou vazbou na konkrétní oblast, kteří se stále profesně vzdělávají. Jsou schopni včas reagovat na potřeby rozvoje regionu, sdružených obcí a partnerů v území. Společně vytvářejí strategii rozvoje a pro území jsou mimo jiné schopni získávat finanční prostředky a poskytovat poradenství v této oblasti svým partnerům i dalším subjektům.

Partneři MAS (zástupci obcí a měst, podnikatelé, zástupci neziskových organizací) mají dle zkušeností z minulého plánovacího období vysoké manažerské dovednosti, které uplatní při naplňování komunitně vedeného místního rozvoje CLLD.

Široká veřejnost se dlouhodobě aktivně zapojuje na principu partnerství, do veřejného života v regionu. Obyvatele jsou do činnosti MAS zapojovány především prostřednictvím informačních, společensko-kulturních, vzdělávacích a ekologických akcí, které mají rozšířit povědomí o činnosti MAS.

Místní akční skupina má vlastní zdroje financí z členských příspěvků, darů, příjmy z vlastní činnosti a příspěvky partnerů na realizaci jednotlivých projektů. Společnost realizuje vlastní projekty, které financuje z části z dotačních zdrojů a z části z vlastních prostředků nebo ve spolupráci s partnery z území. Realizace některých projektů je zajištěna prostřednictvím půjček u bankovních domů.

Související úroky jsou hrazeny buď z vlastních zdrojů, nebo z provozní dotace. Na úhradu provozních nákladů je dlouhodobě poskytována Krajským úřadem Královéhradeckého kraje provozní dotace. Udržitelnost projektů a provozování pořízeného majetku zajišťuje společnost z vlastních zdrojů a ve spolupráci s partnery z území. Také je využívána dobrovolnická práce našich členů a partnerů.

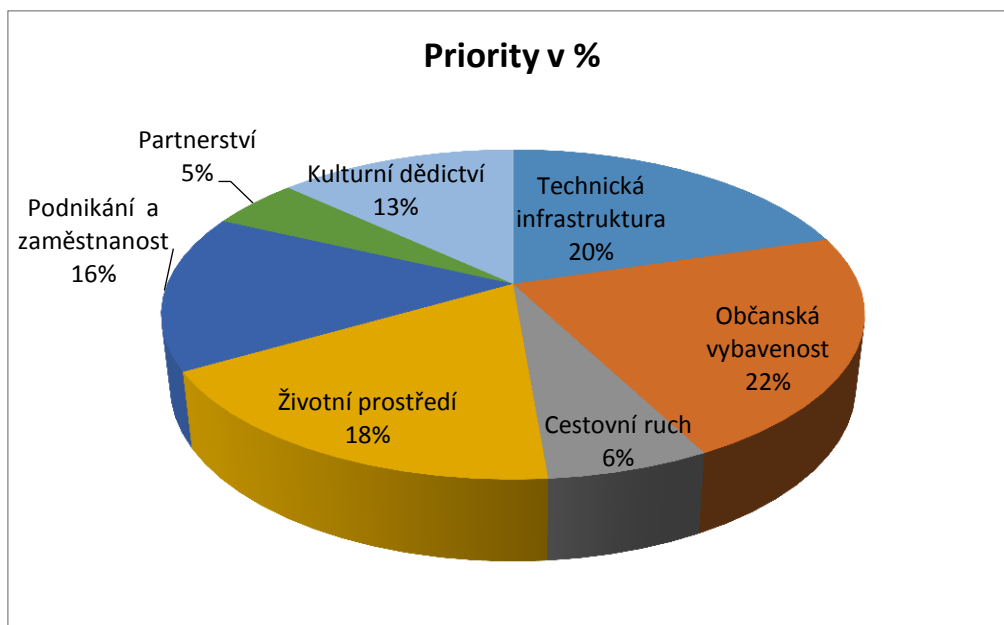
Jednotliví žadatelé realizují projekty podpořené prostřednictvím programu Leader ze svých zdrojů. Města a obce regionu mají velkou praxi v administraci projektů, s jejich účtováním a následným vyúčtováním. Realizaci a následné udržování a provozování pořízených výstupů zajišťují ze svých rozpočtů, u větších projektů využívají úvěrové nabídky bankovních domů. Obce mají vlastní prostředky z rozpočtového určení daní a jejich investování plánují.

Nestátní neziskové organizace realizují své projekty obvykle ve spolupráci s příslušnými obecními nebo městskými úřady. Často také obce a města pomáhají NNO formou příspěvku či daru dofinancovat vlastní podíl na projektu. Podnikatelé si hradí realizaci ze svých zdrojů, výjimečně využívají úvěrů poskytnutých bankovními domy.

2.16 Rozvojové potřeby území z pohledu veřejnosti

V průběhu roku 2013 došlo v regionu k průzkumu veřejného mínění k činnosti místní akční skupiny a k prioritám nutným řešit v dalším programovacím období.³⁵ Celkem bylo rozdáno 4 355 dotazníků z toho vráceno 2 237 dotazníků. Z celkového počtu obyvatelstva je to 9% vzorek.

Graf č. 10: Priority rozvoje regionu MAS Společná Cidlina dle průzkumu veřejnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě průzkumu veřejného mínění pouze 26 % dotázaných ví co je místní akční skupina Společná CIDLINA a zná její činnost. 32% dotázaných zná MAS pouze zběžně.³⁶

³⁵ Vzor dotazníku k průzkumu veřejného mínění

³⁶ Výsledky dotazníkového šetření v oblasti činnosti MAS

Z průzkumu jednotlivých priorit místní obyvatelstvo nejvíce trápí občanská vybavenost a životní prostředí. Z pohledu MAS se občanská vybavenost za posledních 6 let velice posílila a v některých obcích je více než dostatečná. V rámci otázky na co by se měl region z jednotlivých priorit zaměřit nejvíce, vychází v prioritě občanské vybavenosti to především vybudování zázemí pro činnost dětí a mládeže a zázemí pro základní zdravotnické a sociální služby. V rámci technické infrastruktury je nutná oprava chodníků a místních komunikací a zlepšení dopravní obslužnosti. V životním prostředí by občané nejraději viděli cílenou péči o lesy. Podnikání a zaměstnanost s převahou nejvíce hlasů získal cíl rozvoj základního a středního školství – paradoxně je toto zařazeno do silných stránek regionu. Spoluobčané nevidí velký význam v rozvoji partnerství. Z celkového počtu odevzdaných hlasů k jednotlivým prioritám je nejvíce hlasů pro nutnost oprav chodníků a komunikací, což je poněkud krátkozraké a region by měl prioritně snižovat zaměstnanost, podporovat podnikání a snažit se o ekonomickou soběstačnost regionu, poté by měly přijít na řadu i „estetické“ problémy.³⁷

---

³⁷ Výsledky dotazníkového šetření v oblasti priorit regionu

3 SWOT ANALÝZA

3.1 Silné stránky

↑	Výhodná poloha regionu v rámci ČR i Královéhradeckého kraje
↑	Příznivé podmínky pro zemědělství
↑	Pozitivní hodnocení MAS v rámci ČR
↑	Dobré zkušenosti MAS s čerpáním dotačních fondů
↑	Dostatečná síť mateřských a základních škol
↑	Kvalitní zdroje pitné vody
↑	Vysoká aktivita místních spolků, podpora ze strany obcí
↑	Vysoká hustota silniční sítě a dobré napojení na páteřní silniční a železniční komunikace
↑	Dobrá kvalita životního prostředí
↑	Existence připravených průmyslových zón
↑	Dobrá nabídka pozemků pro bydlení
↑	Dostatečné napojení obcí na plyn a vodovod
↑	Síť základních a středních škol

3.2 Slabé stránky

↓	Nepříznivá demografická struktura
↓	Existence sociálně problematické romské komunity
↓	Nepříznivá struktura vzdělanosti a kvalifikace pracovní síly
↓	Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí
↓	Nedostatečné napojení na kanalizaci a ČOV
↓	Turisticky méně atraktivní území
↓	Nízká průměrná mzda a kupní síla obyvatel
↓	Nevyhovující technický stav regionálních silnic a místních komunikací
↓	Starý bytový fond a existence nevyužívaných objektů
↓	Existence černých skládek
↓	Špatná dostupnost zdravotnické péče

3.3 Příležitosti

↗	Využití potenciálu pro cestovní ruch
↗	Zachování spektra a kapacity středního a učňovského školství
↗	Zvýšení ekonomické výkonnosti zemědělských podniků
↗	Zvýšení odbornosti pracovní síly
↗	Vybudování nízkonákladového bydlení
↗	Zlepšení marketingové prezentace regionu
↗	Vybudování cyklostezek mezi významnými obcemi
↗	Vhodná rekultivace vytěžených ložisek písku

↗ Profesionalizace vedení NNO v regionu
↗ Dobudování kanalizací a ČOV v obcích
↗ Zlepšení informovanosti a osvěty v oblasti nakládání s odpady
↗ Zájem investorů o podnikání a služby v blízkosti dálnice D11
↗ Vzájemná integrace činností a sjednocení priorit jednotlivých obcí, NNO a dalších subjektů při získávání podpory pro realizaci projektů
↗ Efektivnější řešení společných problémů obcí v regionu, koordinace činností v oblastech společného zájmu, spolupráce obcí na úrovni svazků a místní akční skupiny
↗ Vhodně podpořené zemědělství jako důležitý faktor v péči o krajinu
↗ Rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství
↗ Udržení a zkvalitnění nabídky sportovišť a prostorů pro kulturní a spolkové aktivity

3.4 Hrozby

↘ Riziko rušení venkovských škol
↘ Pokračování poklesu počtu obyvatel regionu
↘ Rychlé vylidňování nejmenších obcí
↘ Problémy a spory v důsledku intenzivní zemědělské výroby
↘ Slábnoucí povědomí o kulturním dědictví a duchovní identitě obyvatel regionu
↘ Problémy spojené s financováním zdravotnických a sociálních služeb
↘ Rizika povodní a záplav
↘ Odchod fungujících firem z regionu
↘ Zhoršení dopravní dostupnosti veřejnou dopravou
↘ Úpadek občanské vybavenosti a služeb na venkově

4 STRATEGICKÁ TÉMATA

Vedle SWOT analýzy, která se opírá o analytickou část strategie, sběr dat místními aktéry, průzkumy veřejnosti, zkušenosti členů pracovní skupiny a zástupců dalších klíčových institucí, byla během setkání pracovních skupin identifikována tzv. strategická témata. Jedná se o témata k řešení v regionu Společná Cidlina vydefinovaná na základě detailních profesních zkušeností a poznatků členů pracovní skupiny a jejich zevrubném vzájemném prodiskutování. Slouží jako jeden z relevantních vstupů strategie – přispívá k jejímu **doplnění, přesnějšimu zacílení a konkrétní interpretaci jednotlivých opatření**. Strategická témata byla rovněž podrobena analýze koincidence, jak dokládá koincidenční matice.

Strategickými tématy dle pracovní skupiny jsou:

- **Napojení na systém cyklostezek**
- **Regionální hromadná doprava**
- **Protipovodňová opatření (včetně lokálních)**
- **Retence, dešťová kanalizace (vč. volné krajiny - poldery, nádrže apod.)**
- **Regionální produkty**
- **Agroturistika**
- **Místní komunikace a silnice II. a III. tř.**
- **Drobné památky a sakrální stavby**
- **Rozvoj a údržba sportovišť a kulturních zařízení**
- **Zázemí pro rodiny a spolkovou činnost**
- **Péče o seniory**

5 NÁVAZNOST NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

5.1 Nižší strategické dokumenty

Velmi málo obcí v regionu má své rozvojové plány. Je to částečně dáno aktivními mikroregiony a regionem Společná CIDLINA, kde obce cítí jakousi duplicitu či nadbytečnost tvorby dalších plánů. V současné době platné rozvojové plány mají tyto obce: Barchov, Hlušice, Chudeřice, Chlumec n. C., Lovčice, Nepochy, Nový Bydžov, Petrovice, Sloupno, Smidary, Šaplava, Vinary, Zachrašťany, Žlunice. To je 37 %. Svě platné strategické plány mají zpracovány i mikroregiony: Cidlina, svazek obcí a Mikroregion Novobydžovsko.³⁸

Prioritami v těchto plánech je především občanská vybavenost a technická infrastruktura. Žádný RPO se nijak výrazně neliší co do cílů rozvoje vzájemně ani vůči této strategii.

5.2 Vyšší strategické dokumenty

Základním vnějším východiskem pro formulaci strategie jsou priority nadřazených programových dokumentů na regionální (Královéhradecký kraj), národní (ČR) i nadnárodní (EU) úrovni. Na úrovni kraje je to především Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020 a na národní úrovni Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020. Vazby a soulad mezi jednotlivými dokumenty jsou znázorněny v níže uvedených tabulkách.

Tabulka č. 10: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020

		Prioritní oblasti rozvoje MAS Společná Cidlina 2014 - 2020		
		1. Ekonomika a veřejná správa	2. Sociální sféra	3. Infrastruktura
Strategické oblasti SRKHK 2014-2020	1. Konkurenceschopnost a inovace	xxx	xx	xx
	2. Dopravní dostupnost a mobilita	xx	Xxx	xxx
	3. Veřejné služby a občanská společnost	xx	X	x
	4. Environmentální prostředí a sítě	xx	xxx	xxx
	5. Vyvážený rozvoj a správa regionu	xx	x	x

Vazba: x – slabá, xx – střední, xxx – silná

³⁸ Příloha č. 45

Tabulka č. 11: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

		Prioritní oblasti rozvoje MAS Společná Cidlina 2014 - 2020		
		1. Ekonomika a veřejná správa	2. Sociální sféra	3. Infrastruktura
Prioritní oblasti SRR ČR 2014-2020	1. Regionální konkurenceschopnost	xxx	X	xx
	2. Územní soudržnost	xx	xxx	x
	3. Environmentální soudržnost	xx	x	xxx
	4. Veřejná správa a spolupráce	xx	xxx	x

Vazba: x – slabá, xx – střední, xxx - silná

6 STRATEGICKÁ ČÁST

6.1 Definování MISE

Integrovaná strategie území MAS Společná Cidlina na období 2014 – 2020 vychází z obecných východisek platných pro zpracování rozvojových dokumentů, ale zejména ze skutečných a reálných potřeb regionu a toho, aby byl region schopný dosáhnout udržitelné a konkurenceschopné pozice.

Základním vnitřním východiskem volby strategie jsou předcházející výstupy, a to analytická část (analýza problémů) a SWOT analýza, která je zároveň analýzou potřeb. Strategie je postavena na posilování nejvýznamnějších silných stránek regionu a na eliminaci slabých stránek, které do značné míry spoluurčují potenciál celého území MAS. K dosažení stanovených cílů je snaha využít existující příležitosti, naopak vážných hrozeb se je třeba vyvarovat. Vzájemnou interakcí jednotlivých faktorů dané strategie tak dojde k cílenému rozvoji celého území MAS.

Strategie území MAS je zaměřena na stimulaci vlastního vnitřního potenciálu. Usiluje o zvyšování konkurenceschopnosti regionu a kvality života pro obyvatele, podnikatele a další subjekty, které mohou poskytnout jakékoliv rozvojové impulzy v území.

Stručně formulovanou **misí** strategie je:

Komplexní rozvoj území postavený na spolupráci veřejného, neziskového a soukromého sektoru prostřednictvím principů Leader

6.2 Vize regionu

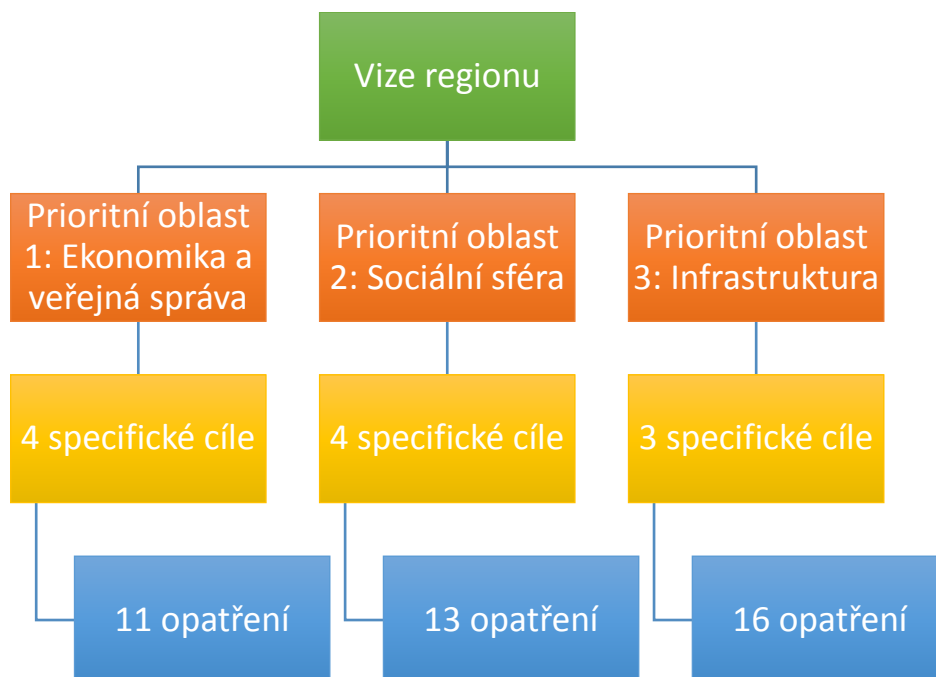
Vize rozvoje regionu je dlouhodobá a byla formulována již ve strategickém plánu na období 2007 – 2013. Budoucí rozvoj regionu MAS Společná Cidlina by tedy měl vést k naplnění následující vize:

Celkové zlepšení kvality života v regionu Společná CIDLINA a zvýšení jeho přitažlivosti jako místa pro život a rekreaci v souladu s respektováním principů trvale udržitelného rozvoje

6.3 Struktura strategie

Strategie je realizována prostřednictvím **tří prioritních oblastí (klíčových oblastí rozvoje)**, které jsou rozpracovány do jedenácti **specifických cílů (rozvojových podoblastí)**. **Specifické cíle popisují žádoucí stav, kterého je třeba dosáhnout v dané oblasti.** Pod jednotlivými specifickými cíli jsou definována **opatření, které představují konkrétní kroky pro dosažení specifických cílů rozvoje.** Opatření představují soubor nástrojů, které by měly vést k dosažení kýženého cílového stavu v řešeném území. Opatření se odrážejí jak od analýzy problému, tak především od SWOT analýzy, jak je doloženo prostřednictvím koincidenční matice. Argumentace pro jednotlivá opatření v kontextu regionu MAS Společná Cidlina je obsažena **v analytické části a především ve SWOT analýze a koincidenční matici.** **Popisy** jednotlivých opatření níže obsahují **obecné argumenty pro jejich relevanci v celospolečenském kontextu.**

Obrázek č. 9: Struktura strategie

Tabulka č. 12: Obsah strategie

Vize: Celkové zlepšení kvality života v regionu Společná CIDLINA a zvýšení jeho přitažlivosti jako místa pro život a rekreaci v souladu s respektováním principů trvale udržitelného rozvoje.		
Prioritní oblast 1: Ekonomika a veřejná správa	Prioritní oblast 2: Sociální sféra	Prioritní oblast 3: Infrastruktura
<i>Specifický cíl 1.1: Silná ekonomika a rozvinutý trh práce</i>	<i>Specifický cíl 2.1: Sociálně stabilní region</i>	<i>Specifický cíl 3.1: Vysoká úroveň dopravy</i>
<i>Specifický cíl 1.2: Konkurenceschopné zemědělství</i>	<i>Specifický cíl 2.2: Kvalitní a dostupné veřejné služby</i>	<i>Specifický cíl 3.2: Kultivovaný veřejný prostor</i>
<i>Specifický cíl 1.3: Fungující veřejná správa a regionální partnerství</i>	<i>Specifický cíl 2.3: Kvalitní a dostupné bydlení</i>	<i>Specifický cíl 3.3: Kvalitní životní prostředí</i>
<i>Specifický cíl 1.4: Vzdělávání provázané s trhem práce</i>	<i>Specifický cíl 2.4: Vysoká společenská aktivita</i>	

6.4 Prioritní oblast 1: EKONOMIKA A VEŘEJNÁ SPRÁVA

6.4.1 Specifický cíl 1.1: Silná ekonomika a rozvinutý trh práce

Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic

Opatření je zaměřeno na vytváření podmínek pro investice mimořádného významu do území MAS Společná Cidlina. Spočívá ve vytváření vhodných podmínek pro investory nejen formou přípravy zón, pozemků či infrastruktury, ale i spolupráci na bázi jednání s institucemi, mezi jednotlivými obcemi či dalšími subjekty, případně na přípravu lidských zdrojů pro realizaci investice. Svoji roli může v rámci tohoto opatření sehrát i přítomnost dálnice D 11 v regionu.

Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání

Vyspělé technologie a inovace generují přidanou hodnotu oproti konvenčním podnikatelským metodám a přispívají dnes, v éře meziregionální, mezinárodní i globální konkurence, k posílení konkurenceschopnosti regionu. Opatření je zaměřeno na stimulaci tvorby či zavádění inovací mezi místními podnikateli, a to jak ve formě materiální (technické vybavení), tak ve formě podpory spolupráce či zprostředkování informací.

Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů

Síť drobných podnikatelů je páteří hospodářské situace a prosperity regionu a přispívá také zásadním způsobem k uspokojování potřeb místních obyvatel. Opatření je zaměřeno na všestrannou podporu drobného podnikání – ve formě hmotné i nehmotné, podobně, jako tomu je u opatření 1.1.B.

Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu

Cestovní ruch je v řadě regionů České republiky jedním z hlavních nositelů hospodářské prosperity. V regionu MAS Společná Cidlina nehraje cestovní ruch zásadní roli z důvodu absence turistických atraktivit nadregionálního významu. Posílit roli cestovního ruchu v ekonomice regionu tak lze především promyšlenou společnou strategií podpory tvorby specifických turistických produktů postavených na místním potenciálu a jejich společnou propagací.

6.4.2 Specifický cíl 1.2: Konkurenceschopné zemědělství

Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků

Přestože pro toto opatření nebyla v analytické části strategie identifikována zásadní potřeba, je oblast zemědělství pro region s ohledem na jeho charakter přirozeným způsobem aktuální a zasluhující trvalou pozornost pro udržení konkurenceschopnosti podniků. Opatření je proto zaměřeno na podporu zemědělců ve formě hmotné (technické vybavení) i nehmotné (spolupráce, informovanost apod.).

Opatření 1.2.B: Podpora krajinnotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků

Jelikož hraje zemědělství významnou roli v environmentální složce regionálního rozvoje a tradičně spoluutváří krajinné prostředí, je zapotřebí podporovat šetrné a racionální způsoby zemědělského hospodaření, předcházet kolizím s veřejným zájmem či dílčími subjekty v regionu a rovněž dbát na udržování a zvyšování estetické hodnoty krajiny prostřednictvím vhodně volené a řádně obhospodařované vegetace. Opatření je zaměřeno na hmotnou i nehmotnou podporu zemědělců,

ale i podporu environmentálního povědomí, efektivní komunikaci a spolupráci mezi zainteresovanými subjekty apod.

6.4.3 Specifický cíl 1.3: Fungující veřejná správa a regionální partnerství

Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu

Koordinace činností v oblastech veřejného zájmu je zcela přirozeným cílem regionální strategie a všech aktérů, kteří jsou touto strategií dotčeni. Může se v rámci tohoto opatření jednat o podporu celé řady aktivit, které budou směřovat ke zvyšování životní úrovně a spokojenosti místních obyvatel. Tyto aktivity mohou reflektovat různé situace, které nelze jasně předjímat a měly by mít podobu společného postupu komunit, firem, neziskových subjektů, obcí, zájmových spolků apod.

Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS

Místní akční skupina je významným a užitečným aktérem regionálního rozvoje, především ve venkovských oblastech. Pro svoji činnost potřebuje podporu ze strany zainteresovaných obcí a dalších subjektů – a to jak materiální, tak politickou. Dále potřebuje schopné a informované manažery s odpovídajícím zázemím pro efektivní činnost.

Opatření 1.3.C: Otevřená a efektivní veřejná správa

Opatření je zaměřeno jak na vybavení a modernizaci zázemí a vybavení pro vykonávání veřejné správy, tak i efektivizaci její činnosti prostřednictvím vzdělávání, zavádění účinných metod apod. Obecným cílem opatření je spokojenost občana s činností veřejné správy.

6.4.4 Specifický cíl 1.4: Vzdělávání provázané s trhem práce

Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce

Střední a učňovské školství se v kontextu celé ČR potýká s nedostatečnou provázaností a reflexí potřeb trhu práce. Opatření je zaměřeno na podporu takových oborů, které najdou uplatnění v místních ekonomických subjektech a přispějí tak ke zvýšení zaměstnanosti a celkovému pozvednutí hospodářské úrovně regionu.

Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly

Kvalifikovaná pracovní síla pracuje efektivněji, zvyšuje konkurenceschopnost ekonomického subjektu, případně zvyšuje šanci pro svoji zaměstnatelnost. Opatření je zaměřeno především na podporu celoživotního vzdělávání, pořádání kurzů a školení, vzdělávání pracovníků v rámci firem a institucí, případně realizaci rekvalifikačních kurzů.

6.5 Prioritní oblast 2: SOCIÁLNÍ SFÉRA

6.5.1 Specifický cíl 2.1: Sociálně stabilní region

Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit

Existence a především další rozšiřování počtu a rozsahu sociálně vyloučených komunit je v regionu trvalou hrozbou. Opatření je zaměřeno na prevenci, případně eliminaci těchto negativních jevů pomocí účinných podpůrných, vzdělávacích a v krajním případě i represivních metod a programů s důrazem na jejich účinnost, dlouhodobou efektivitu a lidskou důstojnost.

Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity

Sport a pohybové aktivity zlepšují zdravotní stav lidí, čímž přispívají k jejich kvalitnějšímu životu, spokojenosti, nižším nákladům na zdravotní péči a ve výsledku i vyšší ekonomické výkonnosti. Opatření je zaměřeno na budování, rekonstrukci či údržbu zázemí pro realizaci pohybových aktivit, vyčlenění a úpravu nových prostor, zvyšování jejich bezpečnosti apod. Rovněž je zaměřeno na podporu podnikatelů, sportovních klubů a dalších spolků, které se touto činností zabývají.

Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku

Civilní bezpečnost je nezbytná pro spokojenost místních obyvatel. Opatření je zaměřeno na podporu činnosti bezpečnostních složek (policie, hasiči), dobrou komunikaci a spolupráci mezi těmito složkami a dalšími subjekty, vytváření dobré image těchto složek, budování preventivních opatření spočívajících například v instalaci kamerových systémů na potenciálně problematických místech apod.

6.5.2 Specifický cíl 2.2: Kvalitní a dostupné veřejné služby

Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb

Opatření je zaměřeno na udržení adekvátní nabídky zdravotních služeb v obcích, kdy je zejména pro seniory či znevýhodněné skupiny obyvatel problematické jejich dosažení, jestliže se nacházejí ve vzdálenějších sídlech problematicky dostupných veřejnou dopravou.

Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb

V městských centrech regionu je zapotřebí udržet dostatečnou nabídku zdravotních služeb – především specializovaných, pro něž jsou tato města spádová. Pro poskytování kvalitních zdravotních služeb je zapotřebí odpovídající zázemí ve vyhovujících a snadno dostupných budovách. Opatření je rovněž zaměřeno na vstřícný a motivující přístup k lékařům a zdravotnickému personálu ze strany institucí tak, aby nedocházelo k jejich odchodům mimo region.

Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb

Opatření je zaměřeno na budování a modernizaci zázemí pro sociální služby, podporu činnosti institucí a jednotlivců zabývajících se sociálními službami, podporu dostupnosti sociálních služeb ve venkovských obcích prostřednictvím terénních pracovníků. Rovněž je toto opatření zaměřeno na vzdělávání pracovníků institucí, které poskytují či zprostředkovávají sociální služby, na zpracování kvalitních plánů a koncepcí poskytování sociálních služeb apod.

Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol

Fungující síť mateřských a základních škol je velmi důležitým faktorem pro udržení ekonomicky aktivních obyvatel v malých obcích. Na venkově je mnohdy tato situace problematická, především z finančních důvodů. Nedostupnost těchto institucí v místě bydliště komplikuje rodinám s dětmi

mnohdy situaci natolik, že se rozhodnou odejít ze svého stávajícího bydliště, čímž dále zhoršují demografickou situaci obce, což má dalekosáhlý dopad na celou komunitu.

Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt

Přítomnost pošty je dalším významným faktorem fungování celé obce a spokojenosti jejích obyvatel. V současné době dochází v České republice v rámci optimalizace finančních nákladů k rušení pošt v malých obcích. Opatření je zaměřeno na podporu fungování pošty v obci, kdy může její fungování zčásti financovat například samotná obec.

6.5.3 Specifický cíl 2.3: Kvalitní a dostupné bydlení

Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu

Zastaralý bytový fond vede ke snížení komfortu bydlení, zvyšování nákladů na bydlení a tím i k nespokojenosti obyvatel. Opatření je zaměřeno na efektivní postup veřejné správy za účelem modernizace bytového fondu, budování nových bytů, zlepšení infrastruktury napojené na bytové domy, spolupráci s investory, případně získání dotací na tyto aktivity.

Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení

Možnost nízkonákladového bydlení může pomoci zlepšit sociální situaci v obcích tím, že napomůže udržet v regionu mladé perspektivním obyvatele, případně zmenší jejich dluhovou zátěž alepší tak jejich ekonomickou situaci. Rovněž znevýhodněné skupiny obyvatel mohou významně zlepšit svoji životní situaci možnostmi nízkonákladového bydlení. Opatření je zaměřeno na budování nízkonákladových, případně startovacích bytů, případně získání finančních prostředků na jejich realizaci.

6.5.4 Specifický cíl 2.4: Vysoká společenská aktivita

Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu

Nestátní neziskové organizace jsou velmi významným místním aktérem přispívajícím ke zlepšení kvality života obyvatel, ať už se jedná o NNO poskytující sociální služby, různé zájmové spolky, organizace zaměřené na volnočasové aktivity a podobně. Jejich spolupráce a možnost profesionalizace významně posiluje jejich akceschopnost a potenciál pro získání finančních prostředků pro další činnost. Opatření je zaměřeno na spolupráci veřejné správy a NNO, vzdělávání pracovníků NNO, finanční podporu NNO, hledání synergických aktivit jednotlivých NNO apod.

Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě

Místní kultura je důležitá pro rozvoj sociálních vztahů, snižování bariér v komunikaci mezi obyvateli, zvyšování pocitu sounáležitosti se sídlem či regionem, zvyšování vzdělanosti obyvatel, rovněž i pro prevenci vůči sociálně patologickým jevům. Opatření je zaměřeno na podporu pořádání kulturních akcí různého charakteru, podporu institucí, které tyto akce realizují, zlepšování zázemí pro tyto aktivity, marketing a informovanost o kulturním dění, spolupráci mezi kulturními institucemi apod.

Opatření 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost

Zde platí stejné principy jako u opatření 2.4.C s důrazem na konkrétní podporu komunitního a rodinného života obyvatel. Opatření je zaměřeno především na budování, rekonstrukci či technické vybavení prostor pro realizaci těchto aktivit, případně na shánění podkladů pro vytváření programu práce institucí zajišťujících tyto služby.

6.6 Prioritní oblast 3: INFRASTRUKTURA

6.6.1 Specifický cíl 3.1: Vysoká úroveň dopravy

Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury

Silniční infrastruktura, přestože je v České republice trvale podfinancovaná, je naprosto zásadním pilířem rozvoje každého regionu. Vzhledem k tomu, že se v posledních letech technický stav silnic v Královéhradeckém kraji trvale zhoršuje (značná část silnic v havarijním stavu - území MAS Společná Cidlina nevyjímaje), je zapotřebí vytrvale usilovat o nápravu tohoto stavu, přestože jsou v přímé kompetenci lokálních aktérů pouze místní komunikace.

Opatření 3.1.B: Budování cyklostezek mezi významnými sídly

Cyklistika je ekologicky šetrný a levný způsob dopravy s pozitivním dopadem na zdravotní stav obyvatel. V současné době není dostatečně řešeno oddělení motorizované dopravy od cyklistů, což ohrožuje bezpečnost cyklistů a vede také k nezájmu o tento způsob dopravy ve prospěch dopravy jiné, tedy včetně individuální automobilové. Zároveň jsou cyklostezky součástí turistické nabídky regionu a kladným způsobem přispívají k rozvoji cestovního ruchu se všemi dalšími pozitivními dopady do území. Opatření je proto zaměřeno na budování cyklostezek, získávání finančních prostředků na tyto akce, propojování sítí cyklostezek a související.

Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy

Veřejná doprava hraje klíčovou roli pro dojížděku místních obyvatel do zaměstnání, do škol či za službami. V současné době je značná část veřejné dopravy nerentabilní a musí být dotována. Opatření je zaměřeno na udržení současné dostupnosti veřejné dopravy, minimalizaci nákladů, podporu ekologicky šetrné dopravy, modernizaci, případně zvyšování komfortu veřejné dopravy.

Opatření 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit

Vhodně situované parkovací kapacity významným způsobem odlehčí lokalitám, které nejsou pro parkování vhodné, což vede k nejrůznějším kolizím s veřejným zájmem, degradaci kultury prostředí, nespokojenosti okolních obyvatel a uživatelů veřejných ploch a podobně. Budování parkovacích kapacit rovněž zlepší dostupnost lokalit se službami využívanými místními obyvateli. Opatření je zaměřeno na vhodnou lokalizaci a budování těchto parkovacích kapacit včetně získávání finančních prostředků a spolupráce s dotčenými subjekty.

6.6.2 Specifický cíl 3.2: Kultivovaný veřejný prostor

Opatření 3.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích

Řada venkovských i městských sídel trpí nedostatkem financí a z něho plynoucím nedostatkem péče o veřejná prostranství, mnohdy se jedná též o dědictví minulého režimu či jiných sociálních změn v rámci sídla. Opatření je zaměřeno na regeneraci veřejných prostranství, jednotlivých prvků, které tento prostor spoluutvářejí, zkvalitňují jeho estetickou úroveň, užitnou hodnotu, ale i bezpečnost. Do opatření spadá i pořizování mobiliáře a průběžná péče o veřejné prostranství.

Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních a kulturně historických památek

V regionu se nachází velké množství převážně drobných památek, které připomínají historii, spoluutvářejí charakter sídel a krajiny a vytvářejí pozitivní image regionu. Vzhledem k velké nákladnosti a z mnoha hledisek problematické údržbě těchto památek je opatření zaměřeno na

získávání prostředků a vzájemnou spoluprací zainteresovaných subjektů i jednotlivců do vytrvalé péče o památky na území v regionu.

6.6.3 Specifický cíl 3.3: Kvalitní životní prostředí

Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields

Existence brownfields je prakticky všudypřítomným problémem. Opatření je zaměřeno na regeneraci a následné vhodné využití brownfields na území regionu s důrazem na jejich upřednostnění před zábořem zelených či jiných nedotčených ploch. Regenerace brownfields přispěje rovněž ke kultivaci prostředí obcí a v některých případech zajistí též eliminaci případných lokálních ekologických rizik.

Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek

Opatření je zaměřeno na opatření proti vzniku černých skládek prostřednictvím vhodných opatření, případně likvidaci skládek stávajících.

Opatření 3.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží

Opatření je zaměřeno na získání prostředků a všeobecnou podporu likvidace starých ekologických zátěží vzniklých v areálech a lokalitách s dřívější nešetrnou zemědělskou či průmyslovou výrobou.

Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích

Opatření je zaměřeno na zajištění dostupnosti kapacit pro sběr tříděného odpadu, budování a modernizaci sběrných dvorů a šetrnou likvidaci odpadů

Opatření 3.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod

Napojení na kanalizaci a ČOV v regionu zatím není úplné. Opatření je zaměřeno na napojení objektů na kanalizaci především v menších a méně dostupných obcích a lokalitách. Může se jednat rovněž o budování lokálních či domácích čistíček odpadní vody v místech, kde není reálné napojení na centrální síť. V rámci opatření bude vyvíjena snaha veřejné správy a regionálních aktérů o zajištění finančních prostředků pro tyto nákladné akce.

Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku

Vytěžená ložiska písku zakládají potenciál především pro rekreační využití s možným rozvojem další turistické či volnočasové infrastruktury. Opatření je zaměřeno na podporu těchto aktivit.

Opatření 3.3.G: Environmentální vzdělávání

V rámci opatření budou vznikat různé programy, osvětové materiály či dílčí akce pro podporu environmentální osvěty mezi všemi vrstvami obyvatelstva týkající se např. třídění odpadů, hospodaření s energiemi či nakládáním s veřejnou zelení. Součástí opatření jsou též programy pro žáky a studenty škol zaměřené jak teoreticky, tak i prakticky s doprovodnými aktivitami v terénu apod.

Opatření 3.3.H: Zavádění energetických úspor

Opatření je zaměřeno na energetické úspory jak v hospodářské činnosti, tak ve sféře bydlení. Jedná se o zavádění energeticky šetrnějších metod, úspornějších technologií, moderních úsporných systémů vytápění a v neposlední řadě i zateplování veřejných i soukromých budov s využitím dotačních prostředků i vlastních zdrojů. Realizace opatření povede jak ke snížení nákladů na ekonomickou činnost, veřejnou správu či bydlení, tak k postupnému globálnímu i lokálnímu zlepšování životního prostředí.

Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků

Zachování přírodního dědictví, zdravého, funkčního a esteticky hodnotného životního prostředí je jednou ze současných civilizačních priorit s dopadem do všech sfér existence společnosti. Opatření je zaměřeno na ochranu, šetrné zásahy, regeneraci a kultivaci přírodních prvků regionu, zlepšování životního prostředí, jeho využití pro rekreaci obyvatel i jeho zachování pro budoucí generace.

Opatření 3.3.J: Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření

Klimatická rizika ve spojitosti a charakterem terénu v regionu, regulací řek a situací sídel jsou v současné době značná, jak je popsáno i v analytické části strategie. Opatření je zaměřeno na budování všech účinných modelů protipovodňových opatření (hráze, poldery aj.), zamezení rizikových investičních akcí v lokalitách ohrožených povodněmi, případně i k modernizaci a efektivizaci varovných systémů.

6.7 Koincidenční matice

Tabulka č. 13: Koincidenční matice – vazba silných stránek ze SWOT analýzy na opatření strategie

Opatření	SWOT: Silné stránky										
	Výhodná poloha regionu v rámci ČR	Příznivé podmínky pro zemědělství	Pozitivní hodnocení MAS v rámci ČR	Dobré zkušenosti MAS s čerpaním dotačních fondů	Dostatečná síť mateřských a základních škol	Kvalitní zdroje pitné vody	Vysoká aktivita místních spolků, podpora ze strany obcí	silniční a železniční komunikace	Existence připravených průmyslových zón	Dobrá nabídka pozemků pro bydlení	Dostatečné napojení obcí na plyn a vodovod
<p>KOINCIDENČNÍ MATICE - VAZBA OPATŘENÍ NA SWOT ANALÝZU A STRATEGICKÁ TÉMATA;</p> <p>⊘ - opatření určené přímo k řešení dané problematiky; ++ - zásadní vazba; + - synergická vazba; [nevyplněno] - slabá či žádná vazba</p>											
Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic	++							++	+	+	
Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání	+	+							++		
Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů	+	++	+	+				+	+		
Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu	+		+	++			+	+			
Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků		++	+	+							
Opatření 1.2.B: Podpora krajinyotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků	+	+	+	+							
Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu	+	+	+	+	+	+	++	+	+	+	+
Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS			++	++			+	+			
Opatření 1.3.C: Otevřená a Efektivní veřejná správa			+	+			++		+	+	+
Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce		+	+	+	+						
Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly		+	+	+	+				+		
Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit			+	+	+		+				
Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity			+	+	+		++				
Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku						+					
Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb			+	+				+			

Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb				+	+															
Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb				+	+							+								
Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol				+	+	+														
Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt																				
Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu																		++	++	
Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení																		++	+	
Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu					++	++				+										
Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě					+	+	+			++										
Opatření 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost					+	+	+			++										
Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury	+			+	+						++	+								
Opatření 3.1.B: Budování cyklostezek mezi významnými sídly	+			+	+						++	+								
Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy	+			+	+	+					+	+								
Opatření 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit				+	+						+	+	+							
Opatření 3.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích				+	+						+							+		
Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních a kulturně historických památek				+	+															
Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields		+		+	+	+														
Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek				+	+				+											
Opatření 3.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží		+		+	+	+			++											
Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích				+	+				+					+			+			
Opatření 3.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod				+	+				++								+			
Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku		+		+	+	+			+											
Opatření 3.3.G: Environmentální vzdělávání				+	+	+	+	+												+
Opatření 3.3.H: Zavádění energetických úspor				+	+	+	+		++								+		+	
Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků		+		+	+	+			++	+										
Opatření 3.3.J: Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření			++	+	+				++									+		

Tabulka č. 14: Koincidenční matice – vazba slabých stránek ze SWOT analýzy na opatření strategie

Opatření	SWOT: Slabé stránky										
	Nepříznivá demografická struktura	Existence sociálně problematické romské komunity	Nepříznivá struktura vzdělanosti a kvalifikace pracovní síly	příležitosti	Nedostatečné napojení na kanalizaci a ČOV	Turisticky méně atraktivní území	Nízká průměrná mzda a kupní síla obyvatel	komunikací	Starý bytový fond a existence nevyužívaných objektů	Existence černých skládek a ekologických zátěží	Špatná dostupnost zdravotnické péče
KOINCIDENČNÍ MATICE - VAZBA OPATŘENÍ NA SWOT ANALÝZU A STRATEGICKÁ TÉMATA; ↙ - opatření určené přímo k řešení dané problematiky; ++ - zásadní vazba; + - synergická vazba; [nevyplněno] - slabá či žádná vazba											
Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic	+		+	++			++	+			
Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání	+		++	++		+	++				
Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů	+		+	++		+	++	+	+	+	
Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu				++		↙	++	+			
Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků			+	++			++				

Opatření 1.2.B: Podpora krajinotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků			+	++		++	++		+		
Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.C: Otevřená a Efektivní veřejná správa	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce	++	+	++	++			+				
Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly	++	+	↙	++			++				
Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit	++	↙	+	+			+		+		
Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity	+	+				+	+		+		
Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku											
Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb	++										↙
Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb	++										++
Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb	++	++									
Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol	++										
Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt											
Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu	++	+			++				↙		
Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení	++	+			+				++		
Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu	+	++	+	+		+	+			+	
Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě	+	+				+					
Opatření 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost	+	+				+			+		
Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury	+							↙			
Opatření 3.1.B: Budování cyklostezek mezi významnými sídly	+					++		++			
Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy	+			+		+		+			
Opatření 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit								+	+		
Opatření 3.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích	+	+				++		++	++	+	
Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních a kulturně historických památek	+					++			++		
Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields				+					++	+	
Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek										↙	
Opatření 3.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží									+	↙	
Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích		+					+			++	
Opatření 3.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod					↙				++	+	
Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku						++				+	
Opatření 3.3.G: Environmentální vzdělávání		+			+					++	
Opatření 3.3.H: Zavádění energetických úspor							+		++		
Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků					+			+		+	
Opatření 3.3.J: Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření					++				+	+	

Tabulka č. 15: Koincidenční matice – vazba příležitostí ze SWOT analýzy na opatření strategie

Opatření	SWOT: Příležitosti
----------	--------------------

KOINCIDENČNÍ MATICE - VAZBA OPATŘENÍ NA SWOT ANALÝZU A STRATEGICKÁ TÉMATA; ↙ - opatření určené přímo k řešení dané problematiky; ++ - zásadní vazba; + - synergická vazba; [nevyplněno] - slabá či žádná vazba	Využití potenciálu pro cestovní ruch	školy	Zvýšení ekonomické výkonnosti zemědělských podniků	Zvýšení odbornosti pracovní síly	Vybudování nízkonákladového bydlení	Zlepšení marketingové prezentace regionu	Vybudování cyklostezek mezi významnými obcemi	Vhodná rekultivace vytěžených ložisek písku	Profesionalizace vedení NNO v regionu	Dobudování kanalizací a ČOV v obcích	odpady	Zájem investorů o podnikání a služby v blízkosti dálnice D11	spolupráce obcí na úrovni svazků a místní akční skupiny	krajinu	Rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství	kulturní a spolkové aktivity
	Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic		+				+						+	+		
Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání		+	+	+								+	+	+	+	
Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+
Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu	↙		+	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+
Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků		+	↙	+									+	+	+	
Opatření 1.2.B: Podpora krajiny a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků	+	+	+	+		+	+	+					+	+	↙	
Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	↙	+	+	+
Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.C: Otevřená a Efektivní veřejná správa	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce		↙	+	+		+							+	+		
Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly		+	+	↙		+			+				+	+	+	
Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit		+		+		+			+		+		+			+
Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity	+	+					+	+	+				+		+	↙
Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku																
Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb													+			
Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb													+			
Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb									+				+			
Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol		+											+			
Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt													+			
Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu					+	+				+			+			
Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení					↙								+			
Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v	+					+			↙		+		+			+

KOINCIDENČNÍ MATICE - VAZBA OPATŘENÍ NA SWOT ANALÝZU A STRATEGICKÁ TÉMATA; ↙ - opatření určené přímo k řešení dané problematiky; ++ - zásadní vazba; + - synergická vazba; [nevyplněno] - slabá či žádná vazba	Riziko rušení venkovských škol	Pokračování poklesu celkového počtu obyvatel regionu	Rychlé vylidňování nejmenších obcí	Problémy a spory v důsledku intenzivní zemědělské výroby	identitě obyvatel regionu	sociálních služeb	Rizika povodní a záplav	Odchod fungujících firem z regionu	Zhoršení dopravní dostupnosti veřejnou dopravou	Úpadek občanské vybavenosti a služeb na venkově
	Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic		++						+	
Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání		+						+		
Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů		++	+			+		++	+	++
Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu		+	+		+			+	+	+
Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků		+	+				+	+		
Opatření 1.2.B: Podpora krajinyotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků		+	+					+		
Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu	+	+	+		+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS		+	+		+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.C: Otevřená a Efektivní veřejná správa		+	+		+	+	+	+	+	+
Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce		+						++	+	
Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly		++						++		
Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit		++	+		+	++		+		
Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity	+	++	++		+					+
Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku										
Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb		++	++			++			+	++
Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb		++	+			++				
Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb		++	++			++			+	++
Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol		++	++						+	+
Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt									+	↙
Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu		++	+				+			++
Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení		++								
Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu	+	+	+		+	++				+
Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě	+	++	++		↙				+	+
Opatření 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost	+	++	++		++	+				+
Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury		+	+				+	+	+	+
Opatření 3.1.B: Budování cyklostezek mezi významnými sídly		+	+				+	+	+	+
Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy		+	+					+	↙	+
Opatření 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit									+	
Opatření 3.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích		+	+		++		+			
Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních a kulturně historických památek		+	+		++		+	+		
Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields		+					+	+		
Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek										
Opatření 3.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží							+	+		
Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích										++

Opatření 3.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod								++	+		
Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku								+	+		
Opatření 3.3.G: Environmentální vzdělávání						+		+			
Opatření 3.3.H: Zavádění energetických úspor											
Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků			+		+			+			
Opatření 3.3.J: Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření								↙			

Tabulka č. 17: Koincidenční matice – vazba strategických témat pracovní skupiny na opatření strategie

Opatření	Strategická témata pracovní skupiny										
	Napojení na systém cyklostezek	Regionální hromadná doprava	Protipovodňová opatření (včetně lokálních nádrže apod.)	Regionální produkty	Agroturistika	Místní komunikace a silnice II./III. tř.	Drobné památky a sakrální stavby	Rozvoj a údržba sportovišť a kulturních zařízení	Zázemí pro rodiny a spolkovou činnost	Péče o seniory (stacionáře)	
<p>KOINCIDENČNÍ MATICE - VAZBA OPATŘENÍ NA SWOT ANALÝZU A STRATEGICKÁ TÉMATA;</p> <p>↙ - opatření určené přímo k řešení dané problematiky; ++ - zásadní vazba; + - synergická vazba; [nevyplněno] - slabá či žádná vazba</p>											
Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic						+					
Opatření 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání				+	+						
Opatření 1.1.C: Podpora drobných podnikatelů	+	+		++	++	+		+	+		
Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu	++	+		+	++	+	++	+	+		
Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků			+	+	+	++					
Opatření 1.2.B: Podpora krajinyotvorné funkce zemědělství a rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělských podniků	+			++	++						
Opatření 1.3.A: Koordinace činností v oblastech společného zájmu	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.B: Podpora činnosti MAS	+	+	+	+	++	+	+	+	+	+	+
Opatření 1.3.C: Otevřená a Efektivní veřejná správa	+	+	+	+	+	+	+	++	++	+	
Opatření 1.4.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání a trh práce		+									
Opatření 1.4.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly					+						
Opatření 2.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických romských komunit								+	+		
Opatření 2.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity	+				+		+	↙	↙		
Opatření 2.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku											
Opatření 2.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb		+									+
Opatření 2.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb											+
Opatření 2.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb		+									↙
Opatření 2.2.D: Udržení a zkvalitnění sítě mateřských a základních škol		+									
Opatření 2.2.E: Udržení sítě pošt		+									
Opatření 2.3.A: Regenerace bytového fondu			+								
Opatření 2.3.B: Budování nízkonákladového bydlení											
Opatření 2.4.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu							+	++	++	++	++
Opatření 2.4.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě		+					++	++	++		
Opatření 2.4.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou	+						+	++	++	++	+

činnost													
Opatření 3.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury		+	+				↙						
Opatření 3.1.B: Budování cyklostezek mezi významnými sídly	↙	+	+				+	++					
Opatření 3.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy	+	↙						+					
Opatření 3.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit			+					+					
Opatření 3.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích	++		+	+				++	+	++	++		
Opatření 3.2.B: Rekonstrukce sakrálních a kulturně historických památek	+		+				+		↙	+	+		
Opatření 3.3.A: Regenerace brownfields			+				+		+	+	+		
Opatření 3.3.B: Eliminace černých skládek													
Opatření 3.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží			+										
Opatření 3.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích													
Opatření 3.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod			++	++									
Opatření 3.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku			+	+						+	+		
Opatření 3.3.G: Environmentální vzdělávání	+		+										
Opatření 3.3.H: Zavádění energetických úspor										+	+		
Opatření 3.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků			+	+			+						
Opatření 3.3.J: Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření			↙	↙									

6.8 Integrovaní prvky strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná Cidlina 2014 – 2022 navazuje na předchozí strategii, která byla v rámci regionu implementována v období 2007 – 2013. V tomto kontextu se strategie snaží dále prohlubovat společné úsilí jednotlivých sektorů (veřejného, podnikatelského a neziskového). Strategický plán má přírůstkový inovativní charakter i vzhledem k prohlubování spolupráce uvnitř území a získávání finančních prostředků na realizaci strategie MAS z vnějších zdrojů. Teprve v MAS došlo k propojení podnikatelského, veřejného a neziskového sektoru.

Strategie počítá s rozsáhlou spoluprací zainteresovaných subjektů. Aby se Společná Cidlina mohla rozvíjet, je důležité, aby fungoval jako celek. Je zapotřebí vytvářet širokou platformu pro vzájemnou komunikaci a spolupráci na úrovni subjektů fungujících v rámci MAS, tzn. firem, neziskových organizací, obecní samosprávy, ale i veřejnosti. Nesmí však zůstat jen na úrovni komunikace, je nezbytné pracovat i na společných projektech. Proto jsou v rámci strategie navrženy aktivity, které podporují integraci regionu.

Jednotlivé klíčové oblasti rozvoje strategie tvoří samostatné tematické potřeby rozvoje regionu, ale vzájemně provázaný celek. Toto řešení vede ke komplexnímu rozvoji území jako celku ve všech cílových oblastech při respektování zásad a využití principů LEADER. Postupné a systematické naplňování stanovených cílů jako vzájemně integrovaného systému přispěje ke zvyšování kvality života v regionu a k dosažení požadovaného rozvoje venkovského regionu (tvorba pracovních příležitostí na venkově, dostatečná občanská vybavenost, kvalitní čisté životní prostředí, aktivní komunitní život místních obyvatel apod.).

Jednotlivé projekty zapadající do strategie budou nastaveny tak, aby jejich výstupy a výsledky byly dlouhodobě udržitelné nejen z hlediska institucionálního, ale především také finančního. Požadavek na prokázání udržitelnosti projektu bude zohledněn i při výběru jednotlivých projektů k realizaci.

MAS bude v rámci uskutečňování vlastních projektů zaměřených na vzdělávání napomáhat jednotlivým aktérům s přípravou a realizací jejich projektů, které povedou k dalšímu splňování stanovených cílů. Pomoc se bude týkat především oblastí získávání finančních prostředků, projektového řízení, strategického plánování, udržitelného rozvoje a spolupráce v území.

Samotná integrace jednotlivých projektů bude spočívat především v možné provázanosti realizace. Žadatel nebude moci investovat jen do rekonstrukcí či nové výstavby, bude muset přinést pro region přidanou hodnotu. Přednost budou mít projekty, které budou v návaznosti na investice přinášet i nové pracovní místa, vzdělání stávající pracovní síly, apod. Přednost budou mít provázané projekty na základě spolupráce soukromého, neziskového a veřejného sektoru. Možný bude souběh financování z různých zdrojů.

Integrační charakter strategie dokládá též koincidenční matice znázorňující provázanost mezi SWOT analýzou a opatřeními strategie.

6.9 Inovativní prvky strategie

V rámci strategie budou realizovány především projekty s inovativními prvky, které budou dlouhodobě udržitelné, přispějí k naplňování cílů strategie a prokážou synergický efekt. Při uplatnění inovativních postupů se musí vždy jednat o nové procesy, a to buď v rámci činnosti jednoho subjektu, nebo v rámci regionu. Při realizaci jednotlivých projektů tak bude dostatečně využit potenciál, kterým region disponuje. Zapojením inovací do přípravy a realizace projektů dojde ke zvýšení konkurenceschopnosti regionu.

Celý proces komunitně vedeného místního rozvoje je pro region stále novým postupem. Jsou zde využity i zkušenosti z předchozího programového období. MAS Společná CIDLINA patřila mezi 42 MAS, které byly vybrány k financování v první vlně roku 2007.

Příkladem inovativních aktivit může být rozvoj nových forem podnikání v regionu (agroturistika, ekozemědělství), použití nových technologií šetrných k ŽP (energetické úspory), uvedení nových výrobků a služeb na trh (příp. označení regionální produkt), využití informačních technologií pro efektivní komunikaci, nové metody prací v rámci sociální sféry (ohrožené skupiny) nebo tvorba unikátních turistických produktů s vazbou na region, tradice a historii.

Inovativním prvkem samotného strategického plánu je mj. detailní analýza koincidence SWOT analýzy, strategických témat a opatření strategie prezentovaná v koincidenční matici.

7 REJSTŘÍKY

7.1 Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení jednotlivých zájmových skupin v MAS Společná Cidlina	5
Graf č. 2: Pohyb obyvatelstva v regionu MAS Společná Cidlina od roku 1961 do roku 2011	12
Graf č. 3: Věková struktura obyvatel regionu MAS Společná Cidlina za období 1991 – 2011 [absolutní počty] ..	14
Graf č. 4: Národnostní složení obyvatelstva regionu MAS Společná Cidlina v roce 2011	14
Graf č. 5: Vzdělanost obyvatelstva regionu MAS Společná Cidlina v letech 2001 – 2011 [%]	15
Graf č. 6: Obydlenost domů v obcích MAS Společná Cidlina (porovnání roku 2001 a 2011).....	20
Graf č. 7: Příjmy a výdaje v Královéhradeckém kraji 2011	25
Graf č. 8: Rozložení příjmů obcí regionu MAS Společná Cidlina v letech 2009 - 2011	25
Graf č. 9: Porovnání míry nezaměstnanosti regionu MAS Společná Cidlina k ČR v letech 2007 – 2011 (v %)	26
Graf č. 10: Priority rozvoje regionu MAS Společná Cidlina dle průzkumu veřejnosti	39

7.2 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Jednotlivé kroky tvorby, pracovní schůzky, veřejná projednání a jejich výstupy při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná Cidlina 2014 - 2022.....	7
Tabulka č. 2: Základní informace o regionu Společná Cidlina	9
Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Společná Cidlina za období 1961 – 2011	11
Tabulka č. 4: Vývoj indexu stárí v regionu MAS Společná Cidlina v období 1991 - 2011:	13
Tabulka č. 5: Relativní délka silnic regionu MAS Společná Cidlina – srovnání [m/obv.].....	22
Tabulka č. 6: Hustota pokrytí území regionu MAS Společná Cidlina silnicemi – srovnání [m/km ²].....	23
Tabulka č. 7: Míra nezaměstnanosti v mikroregionech okresu Hradec Králové, prosinec 2011 [%]	27
Tabulka č. 8: Registrované NNO v regionu Společná Cidlina v roce 2011 dle tematického zaměření [počet]	29
Tabulka č. 9: Počet NNO na 1 000 obyvatel v regionu MAS Společná Cidlina v letech 2000 a 2011 - srovnání ...	29
Tabulka č. 10: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020	44
Tabulka č. 11: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020	45
Tabulka č. 12: Obsah strategie	47
Tabulka č. 13: Koincidenční matice – vazba silných stránek ze SWOT analýzy na opatření strategie	54
Tabulka č. 14: Koincidenční matice – vazba slabých stránek ze SWOT analýzy na opatření strategie	55
Tabulka č. 15: Koincidenční matice – vazba příležitostí ze SWOT analýzy na opatření strategie	56
Tabulka č. 16: Koincidenční matice – vazba hrozeb ze SWOT analýzy na opatření strategie	58
Tabulka č. 17: Koincidenční matice – vazba strategických témat pracovní skupiny na opatření strategie	60

7.3 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Finance získané pro region Společná Cidlina prostřednictvím MAS do roku 2013	4
Obrázek č. 2: Základní mapa regionu Společná Cidlina	10
Obrázek č. 3: Poloha MAS Společná CIDLINA v rámci ČR	11
Obrázek č. 4: Hustota zalidnění v obcích regionu MAS Společná Cidlina	12
Obrázek č. 5: Index stárí v obcích regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013	13
Obrázek č. 6: Podíl nezaměstnaných v regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013	27
Obrázek č. 7: Počet ekonomicky aktivních subjektů na 1000 obyvatel v obcích regionu MAS Společná Cidlina k 31. 12. 2013.....	28
Obrázek č. 8: Dobrovolné svazky obcí na území MAS Společná Cidlina.....	36
Obrázek č. 9: Struktura strategie	47

